

Трибуна міського українського слова на міській американській землі

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Свобода", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: 4-0807 4-0237 Тел. УНС: Henderson 4-1016

МІЛЬЙОНОВІ НАДУЖИТ- ТЯ В БУДІВЕЛЬНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

Вашингтон. — В Сенаті відбуваються переслухання в справі багатьох мільйонних надужит у Федеральній Будівельній Адміністрації. Комісар Податкового Уряду Т. Колеман Андріос заявив, що ця адміністрація дозволила 1,149 позичок на нові будови, а будівельні підприємці виникли будови за нижчі суми, і в їх кишеньках залишилося 65,557,000 доларів. Податковий комісар заявив, що з цієї суми підприємці повинні були заплатити 28,000,000 доларів податку. Алберт М. Колсвідчів про те, як прийшло до звільнення директора ФБА Гая Т. О. Голлідея. Уряд звернув увагу Голлідея на те, що

Плянують наймати робітників не на години й дні, а на місяці й квартали

Вашингтон. — Департамент праці, вивчаючи справу безробіття, планує новий спосіб наймання робітників — не на години й дні, а на місяці й квартали. Якби підприємці наймали робітників на три місяці або на півроку, то вони не могли б їх звільнити при кожній нагоді, і тоді було б менше безробіття. Департамент праці вивчає всі факти, які могли б сприяти поліпшенню справи безробіття. Більшість робітничих спілок, що належать до Конгресу Ін-

Почали прибувати делегації до Женеви

Женева. — Першим міністром закордонних справ, що приїхав до Женеви на міжнародну конференцію, яка розпочинається в понеділок 26 квітня (т. р.), був міністер Сіан-ю (Тай). Прибув також генеральний секретар китайської комуністичної делегації. Цю делегацію очолюватиме "сам" прем'єр червоного Китаю Чу Ен-лай, який є водночас міністром закордонних справ і найважливішою фігурою серед китайських комуністів після Мао Тсе-тунга. Китайську делегацію доповнюватиме червоно-китайський амбасадор з Москви і ще два до-

ДОЛЛЕС ВІДЛЕТІВ ДО ЄВРОПИ, МАЮЧИ ПІД- ТРИМКУ ОБОХ ПАРТІЙ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ПЕРЕВІВ ДНІ ГОДИНИ НА НАРАДІ З КЕРІВНИКАМИ ОБОХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПАРТІЙ І ДІСТАВ ЗАПЕВНЕННЯ ПРО ІХ ПІДТРИМКУ

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес відлетів на Женевську конференцію разом із 16 членами своєї делегації. Першим етапом цієї подорожі є Париж. Де в п'ятницю починається конференція Ради НАТО. Вже від середи 21 квітня мали початись у Парижі наради Дж. Ф. Доллеса спершу з 9 державами, передбаченими, як партнери будучого блоку для запевнення колективної безпеки для південно-східної частини Азії, а потім з західними учасниками Женевської конференції, яка відкривається 26 ц. м. Перед своїм відльотом до Європи, Дж. Ф. Доллес перевів дві години на конференції з 14 найвідомішими представниками обох американських партій, при чому та нарада розпочалась від вітання Доллеса його заяви про політику ЗДА у відношенні до Женевської конференції. Доллес стверджує, чим є і чим не є Женевська конференція, підкреслюючи при тому, що Женевська конференція, скликаючи на неї розмов про мир і об'єднання Кореї і про замирення в Індокитаї, не є ані "конференцією великої п'яті", ані підготовкою для визнання комуністичного Китаю. З'єднаннями Державним Державний секретар висловив, що Молотов заохочує використання Женевської конференції для інших цілей, ніж для тих, які були встановлені. Доллес висловився за обурення про посилення воєнних дій комуністів.

Департамент оборони звільнив 118 непевних осіб

Вашингтон. — Секретар оборони Чарльз Е. Вільсон заявив на Конгресовій Комісії Виявлення, що департамент оборони звільнив 118 осіб. Деякі з цих осіб зрештою самі після того, як проти них почалося слідство. А проте ще

Гомфрі вимагає прискорити реалізацію іміграційного закону

Вашингтон. — Сенатор Герберт Г. Гомфрі заявив у Сенаті, що державний департамент не виконує нового іміграційного закону з 1953 року, згідно з яким мало прибути до цієї країни 209,000 втікачів та 5,000 спірит вроджових найближчих трьох років. "Але доки, заявив сенатор Гомфрі, тільки 6 осіб прибуло до ЗДА на основі нового закону. Це

Совети осамітнені у Комісії для справ роззброєння при ООН

Об'єднані Нації. — Комісія для справ роззброєння при Об'єднаних Націях, де в цьому місяці головуватиме Вишинський, одностайно прийняла висновок загальної великої конференції, що більшість 9 голосів проти одного голосу самого Вишинського, про двох несприятливих делегатах (Ліван і націоналістичний Китай). Чи Вишинський дійсно зойкотує вибрану Підкомісію — невідомо, бо він відмовився від заяви після переведення згаданого голо-

Комуністи звузили перстень довкола Дієнбієнфу

Сайгон. — З бойовища з-під фортеці Дієнбієнфу напали на війська США. Після того, як вночі проти неділі і в неділю вранці комуністичні війська опанували більшу частину лівобережжя, вони відбили розпалити контратаки фортечної застави і звузили перстень довкола фортеці. Опанування лівобережжя кому-

Бравнел домагається поширення закону про підслухи телефонічних розмов

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Герберт Бравнел домагається на Сенатській Правничій Підкомісії, щоб Сенат поширив його владу про підслухи телефонічних розмов, які стосуються Палати Репрезентативів. Палата Репрезентативів дозволяє на підслухи телефонічних розмов, але тільки в тих випадках, коли суд погодиться на ці підслухи. Сенатор МекКаран заявив, що він внесе законопроект, який ще більше обмежить владу Бравнела. Ця заява се-

Часописи — найдешевший товар у ЗДА

Нью Йорк, Н. Й. — В Нью Йорку відбувається 68 річний з'їзд Товариства Американських Видавців Часописів, в якому бере участь 1,200 делегатів. З'їзд поділений на три групи, на основі числа друкованих примірників газет. Один видавець заявив, що часописи — це найдешевший товар у цій країні, бо їх і далі продається старим звичаєм за гроші. На з'їзді дискутувало про відношення поштового уряду до періодичних видань, про спору кольорового друку, висоту коштів праці та вплив

Надять Хрущову

Москва. — З нагоди 60-ліття Никити Хрущова, генерального секретаря Всесоюзного Комуністичного Партії, всі соціальні часописи принесли на першій сторінці його великої світлин з ім'ям "Великий жителіс". Одночасно проголошено особливі бажання, зложени йому Центральним Комітетом Партії і радою міністрів. З цього, вперше після смерті Сталіна застосовано при-

„Солодке“ життя — підриває здоров'я нації

Нью Йорк, Н. Й. — Промовляючи на 58-річній зборі Американського Товариства для охорони здоров'я, фізичного виховання і відпочинку, голова цього товариства д-р Кліффорд Л. Бравнел заявив, що нахил до вигідного й „солодкого“ життя поважно загрожує стану здоров'я американського народу. На стан здоров'я негативно впливає

Масло мало б коштувати тільки 45 центів

Вашингтон. — Уряд старіється позбутися зі своїх складів 550,000,000 фунтів масла, з тим, щоб один фунт його коштував на ринку тільки 45 центів. Якщо б це вдалося здійснити, тоді населення ЗДА споживало б більше молочних продуктів, і на ринку не було б їх надлишків. Тепер кожна особа в ЗДА споживає пересічно на рік 8.3 фунта масла і 8.1 фунта маргарину. Внаслідок зменшення допомо-

Обмежене вживання води в Нью Йорку

Нью Йорк, Н. Й. — Посадник Нью Йорку Роберт Вагнер видав розпорядження, яким забороняється зливати водою вулиці, парки й сквери. Міські резервуари мають найнижчий рівень води в історії міста. Комісар водопостачання Артур С. Форд сподівається, що це розпорядження заощадить денно 100,000,000 галлонів води, і наказує негайно повідомляти про всякі пошкодження в водотіах. Можливі також дальші обмеження в

МАРІЯ ЛІСОГІР, ОСИП СТЕЦУРА, ІВАН ГОШ — СОЛІСТИ В ОПЕРІ НА ІМПРЕЗІ УНС

Нью Йорк. — Сопран Марія Лисогір, тенор Іван Гош і баритон Осип Стецур співатимуть сольові партії в частині опери Лисенка „Майська ніч“, що буде виставлена в рамках Ювілейного Фестивалю з нагоди 60-річчя Українського Народного Союзу. Фестиваль, як відомо, відбудеться в неділю, 16-го травня, в репрезентативній концертній залі Карнегі Гол в Нью Йорку. Солісти, що виступлять у цій опері, напевно як потребують будь-якої рекомендації. П-ні Лисогір, дружина заступника голови УНС Йосипа Лисогора, це професійна оперова співачка, широко відома серед українського загалу своїми численними виступами на українських імпрезах, зокрема із своїх сольових виступів в рамках величавих фестивалів „Гомін України“, що їх до 1950-го року влаштовувала народжена тут молодь. П-ні Лисогір почала свою блискучу співачку кар'єру як солістка хору в Шамоки, Па. Опісля студіювала спів у Нью Йорку в Леона Карсона; відома теж із своїх радіо-виступів. Уже від років п-ні Марія Лисогір є солісткою Нью Йорк Сіті Сентер Опер.

Осип Стецур

Марія Лисогір

Іван Гош

Варшави, де впродовж трьох років був учнем проф. Заремби. Дальших два роки студіював спів у проф. Качмара, відомого співака італійських сцен. Вийшовши до Відня, вступав там в опері в театрі Раймонд та як соліст в Віденсько-симфонічному оркестрі (проф. Туркевич був його кореспондентом). Опісля три роки студіював у проф. Домбергера в Мюнхені, де, безпосередньо перед своїм відльотом до ЗДА, був заангажований місцевою оперою, в якій мав співати роллю Монтероза в „Ріголетто“. Пого громадська постава та інтелектуальні виступи на американсько-українських сценах, теж у відомих фестивалях „Гомін України“ як партнер п-ні Лі-

согрі, уже добре відомі нашому загалу. Іван Гош — молодий тенор з великою будучністю. Живе у Філадельфії та продовжує свою студію в проф. Рафаеллі. Вже в 1950 році, після свого приїзду до цієї країни, він мав аудію в Конектикат Опері Компані та дістав найкращої рекомендації від генерального управителя тієї опери, Джозефа Лістра. „П. Гош — пише в своїй рекомендації п. Лістро — має найбільш можливість зробити велику кар'єру. Його голос є знаменитим матеріалом на драматичний тенор, рідкісний сьогодні в Америці і в Європі“. До цієї кар'єри п. Гош тепер наполегливо приготується, збільшуючи рівночасно свій репертуар. В українсь-

ких музичних колах він уважатиметься за одного з найкращих наших тенорів. Його вступ на фестивалі в Нью Йорку в ролі Лева в „Майській ніч“ Лисенка буде однією з найбільш атракцій цієї великої імпрези. Минулої суботи ці солісти відбули вже спільну пробу під проводом диригента Степана Марусевича, музичного керівника Ольги Дмитрів та режисера Йосипа Гріняка. Перша дія „Майської Ніч“ із хоромими співами, солами, дуетами та тріо і танцями буде частиною фестивалю, в програмі якого входить теж виступ об'єднаних хорів метрополії під диригентурою Олександра Микитюка, диригента „Думки“.

Совети купують шкіри в Аргентині

Вашингтон. — Тижневик „Закордонна Торгія“ — орган департаменту торгівлі повідомляє, що Совети та їхні сателіти масово купують шкіри в Аргентині. Палата, СС-СР та Угорщина від жовтня 1953 до березня 1954 року закупили в Аргентині 850,000

В АМЕРИЦІ

● Професор Альберт Айніштайн написав листа представникам робітничих спілок в Водфалі, Емануелю Фрідману, в якому хвалить його за те, що відмовився відповідати на запит, чи є він комуніст. Це вже третій раз Айніштайн додержується відповісти на запити під час переслухання перед конгресовими комісіями.

● У стейті Міннесота в Канаді впродовж трьох днів виліли вітри, силою 50 миль на годину, які знищили 130,000 акрів урожайної землі, виривши її порожком.

● Військова суд судити вістуну Едварда С. Діксона, якого обвинувачують в тому, що, перебуваючи в полоні у північній Кореї, він допомагав комуністам зніщати над американськими полоненими. Діксон вирішив був залишитися в комуністичній, але змінив свою думку, і повернувся до ЗДА.

● Голова Комісії Атомової Енергії Луїс Л. Страве поінформовав, що президент Аргентини просить крайові американські організації організувати перший в історії з'їзд міжнародних атомових фахівців, який обговорив би проблеми використання атомової енергії для мирних цілей. Ціль цього з'їзду: припинити день, коли у наро-

Єгипет узалежнює свою співпрацю з Заходом від становища Англії

Каїро. — Полк. Абдель Насер виступив вперше у характері прем'єра Єгипту на нараді передачі 869 селянам земельних наділів недалеко Александрії. Він підкреслював заслуги теперішнього режиму для піднесення добробуту населення Єгипту, протиставляючи цим заходам перед революційні відносини в Єгипті, коли правила ним король і політичні партії. У пресовій конференції, яка відбулась після того, — прем'єр

В СВІТІ

● Королева Єлизавета II і її чоловік князь Едінбург з'їздили червоним перед тим, як вступити на сході стародавньої святині в місті Кенді на Цейлоні, де з нагоди їх приїзду виставлено на показ святлий зуб Будди. Після того обоє, вони і їх попут приїмали парад, в якій шлі 125 тисяч оздоблених слонів, 2,000 барабанистів і танцюристів, тисячі носіїв смолоскипів і сотні жерців-буддистів.

● Генеральські відзнаки командувача Індокитайської фортеці Дієнбієнфу Крістіана де Кастріса попали в руки комуністичних партизанів. Коли поліс де Кастріса підійшли до ступня генерала, командувач намісних військ в Індокитаї ген. Рене Коін вислав хоробро пошлюководи власні відзнаки. Однак партизани, що ним скинули їх, змінили вітром, залетів на порожні позиції.

● Об'єднані Нації видають книжку для студентів каледжів і унів вищих клас середніх шкіл (гай-скул) — про різні проблеми, що ними займаються

СВОВОДА SVOKODA
 FOUNDED 1893
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОБЛЕМИ ВІЙНИ І МИРУ

Україна — постійно на одному з перших місць, коли мова про нову світову війну, очевидно, спровоковану Москвою. Це зацікавлює Українською є головним військове. В такому сенсі згадував про Україну вже не раз Генсон В. Болдвін, військовий коментатор "Нью Йорк Таймсу", що під час другої світової війни. Минулої неділі він помістив в цій газеті свої заваги на тему "Війна чи мир: деякі основні питання", де знову згадав Україну та її важливу роль на випадок нової світової війни.

Болдвін виходить з такого засновку, що З'єднені Держави будуть змушені ще цього літа зробити переоцінку своєї політики щодо Європи та Сходу, щоб добре знати, звідки загроза, хто ворог і як себе перед ним забезпечити. Хто ж ворог і звідки загроза? Відповідь: Совєтський Союз з своїми сателітами та союзниками і міжнародний комунізм. Цей "двоголовий ворог", пише Болдвін, має дві цілі: в першу чергу забезпечення "матушки Росії", а далі поширення по цілому світі комунізму, опанованого Москвою. Не будемо тут займатися різними способами оборони проти російської агресії та комуністичної інфільтрації, себто атомовою зброєю, масовою відплатою, міжнародною, колективною акцією чи зрештою водневою бомбою. Найважливіше у Болдвіна це його підкреслення, що про військову стратегію можна ясно говорити щойно тоді, коли є ясний і лінійний план. Тим часом справи виглядають так, що "наші політичні цілі не є ясні", пише Болдвін, а "політична визволення" Айсенгавера, яка наробила так багато галасу під час виборчої кампанії, є "щось більше як здержування, але значно менше, ніж визволення". Коли страждає не буде тісно зв'язана з "здоровими політичними цілями", тоді "чисто військові цілі" можуть опанувати політичні — на нашу шкоду", пише Болдвін, так, як це сталося за другої світової війни, коли рішальними були лише чисто військові цілі.

Ствердивши, що комунізму як ідеології не можна перемогти зброєю, Болдвін пише про "Пірозову перемогу" того, хто вийшов би з атомової війни переможцем. Його стратегія перемоги є "обмежена" і тісно зв'язана з приверненням збалансування політичних, економічних, психологічних та військових сил в колективній безпеці, яка включала б теж такі озброєні потуги, як Німеччина та Японія. Так створена сила не мала б на цілі "розбити чи знищити російську силу", а тільки її обмежити до той міри, щоб вона не загрожувала військовій силі. Болдвін дораджує, щоб доклали розривати московський уряд від російського народу, зокрема від меншини СРСР. Ця політика, пише Болдвін, вимагати довгого часу і великої терпеливості, бо не треба забувати, що в основі совєтської політики є змагання до того, щоб Захід постійно розсварювати і так його опанувати. Він переконаний, що його "політикою обмежених цілей" можна Росію у війні перемогти, так, як це було в минулому. Треба, пише Болдвін, використати у війні географію Росії і мати по своїх боці її народи, а теж треба одночасно з наступами на морі, суходолі та повітрі, "почати психологічну і політичну офензиву в Україні й сателітах". Покликаючи на канадського економіста, В. В. Гофорта, Болдвін стверджує, що бомбардуванням, зверненням на знищення транспортних середовищ (залізниць, шляхів, ріки, канали, порти), можна перемогти Совєти і без масового нищення атомовими бомбами міст та промислових центрів. Болдвін переконаний на 100%, що такою "звуженою стратегією" можна виграти війну з Росією, хоч атомова зброя може наліт і в такому випадку викликати "необмежену війну", включно з водневою бомбою.

Як бачимо, Болдвін калкулює свою стратегію так, щоб відстрахити Совєти від агресії та спровокувати нової світової війни. Його "балисування сил" — це приблизно те, до чого змагає американська закордонна політика, що розбудовує колективну безпеку в Європі та Азії. В тій "міровій політиці" Україна і сателіти не відіграють великої ролі. Їх значення зросло б щойно на випадок війни Заходу з Москвою. Виходило б, що тільки на той випадок треба б мати Америці такі "ясні політичні цілі", які могли б відразу змусити Україну та сателітів стати по американському боці.

Д-р О. Марітчек

ПЕРЕД ЖЕНЕВСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Місто Женева — одна з країн західної Європи. Здалека здається, що місто масив Мон-Блану, до міста доходить розкішний Леманське озеро, а на обох берегах ріки Рони розташувалися прекрасні вилли з чистими садами. Між будинками впадає в очі величезний палац колишньої Ліги Націй, міжнародної організації, яка покінчила свою діяльність на кінець сесії, 18 квітня 1946 р. Женева відомо також численним західно-українським делегаціям, які приїждили до цього міста з нагоди конгресів національностей (так бажали себе називати національні меншини в поодиноких європейських державах), або в зв'язку з покладженням українських справ перед Лігою Націй, між іншими справ, зв'язаних з відомою пацифікацією українського населення Галичини урядом маршала Пілсудського в 1930 р.

Про Женева гадують, як про місто компромісів, яким в першу чергу колишня Ліга Націй, а згодом інші міжнародні організації, старалися налагодити критичні моменти в міжнародній житті між ІІ світовими війнами. Може й тому в теперішній міжнародній ситуації, велика чіркка погодилася на це місто для конференції в далеко-східних справах, бо там не тільки традиція, але сама природа викликає компромісний настрій. А відомо в західно-демократичному світі панують переконання, що по-важну загрозу третій світової війни можна оминати компромісовою угодою.

Які ж справи мають бути предметом нарад на Женевській конференції? В першій мірі справи Далекосходу, отже далекої Азії, зокрема справи, зв'язані з проблемами Кореї та Індокитаю. Дипломатія ЗДА вважала справу Індокитаю за вирішну для вдергання позицій ЗДА на Далекосході, на що виступало остання підпорада державного секретаря Дж. Ф. Доллеса до Англії і Франції з пропозицією до урядів тих держав виступати спільно пересторогу до комуністичного Китаю.

Азія — це величезного значення частина світу, яка вже відіграла поважну роль в історії і яка збирає тепер свої сили, щоб відновити значення цього континенту у світовій політиці. Не тільки великі азійські простори (16.420.411 кв. миль) і найчисленніші з усіх інших континентів число населення (1.250 мільйонів), але й небувале скріплення позицій Совєтського Союзу та мілітарний зріст комуністичного Китаю, зумовляють, що азійські проблеми виступають на перше місце у світовій політиці. Можна уявити собі значення в майбутній констеляції світу численного населення Азії, яке, опанувавши здобутки до-теперішньої цивілізації, принесло б з тасмих просторів нові ключі для впорядкування світу. Ясно, що проблеми

Азії, а зокрема Далекосходу, турбують уми державних керівників першої потуги світу — З'єднених Держав Америки. Коли слідкувати за потягненнями ЗДА у справах азійської політики, треба ствердити одне: ЗДА не використали після другої світової війни можливості скріпити свої позиції в Азії і щойно після корейського конфлікту переконалися в першорядній важливості проблем Далекосходу.

Після другої світової війни Азія стояла отвором перед ЗДА і, при певній зручності дипломатії та при використанні мілітарної потуги, вони могли б стати твердою ногою на цьому континенті, проти-ставившись совєтським впливам, бож Совєти тоді не могли б мати вирішального голосу на Далекосході. Нема сумніву, що найкращішу позицію в Азії після другої світової війни мав — не вважаючи на внутрішню слабкість — Китай, і контролю над цією країною уможливила б ЗДА налагодити справу Далекосходу згідно з інтересом 3.850.000 кв. миль та понад 462.800.000 людності. Ще перед першою світовою війною європейські політики непокоїлись "жовтою небезпекою", вважаючи її реальною загрозою недалекого майбутнього. Дві азійські держави могли зробити "жовту небезпеку" актуальною, а саме: Японія, яка розрослася була на першорядну мілітарну потугу, та Китай, який вважали "жовтою небезпечкою", але який, вивдавши, міг стати великою мілітарною силою. Після другої світової війни Японія була усунена від провідної ролі в Азії і залишилася на першому місці Китай, що в часі другої світової війни йшов разом з альянтами.

По закінченні другої світової війни Совєти були заслаблені, щоб протиставитися рішучим потягненням ЗДА в Китаї, тим більше, що вони мусили у першу чергу скріпити свої позиції в Європі, а зокрема у Східній Німеччині і в т. зв. сателітських державах. Однак керівні політичні чинники ЗДА дійшли тоді до переконання, що європейський терен важливіший від терену Азії, хоч в Європі вичислювальні мери канський політиці нічого поважнішого не загрожувало.

Нам не відомі мотиви згаданого рішення державних керівників ЗДА, ми тільки реєструємо факт, що національний Китай, в ході дальших подій, був залишений напризволяще і не дістав належної мілітарної допомоги, внаслідок чого Чіанг Кайшанг примушений був з частинною своєю армією шукати захисту на Формозі.

Хто був спричинником такої політики ЗДА в Азії — не зважи, але можемо ствердити з опублікованих праць, що деякі експерти в справах Азії дораджували тоді ЗДА здержатися від всякої мілітарної чи економічної інтервенції на азійському терені, а

А. Турчин

ЯК ПІДПИСУВАТИСЬ?

(До питання англійсько-української транслітерації)

Нещодавно на сторінках "Свободи" (ч. 61 від 8 квітня ц. р.), у статті "Як підписуватись?", проф. Я. Падох торкнувся, між іншим, важливого питання — транскрипції українських прізвищ в англійській мові. Стаття була "посланням до мовознавців", щоб вони відповіли на за-торкнене ним питання і то, наскільки можливо, негайно.

Здалося б, що звернення автора статті якраз до мовознавців з цілком оправдане і самозрозуміле. А все ж таки, мені здається, це не є справа самих мовознавців. Сам же автор статті заважав, що може заторкнутим питання вже й розв'язати, може розв'язку вже апробували й десь там записали, але "загал про це не знає і загал робить діло на сто способів". І дійсно, так воно є. Масто спроби розв'язки цього, до речі, старого, але все ще актуального питання, але не масмо якраз єдиної, загально прийнятої розв'язки. А це вже справа не поодиноким мовознавців, але найвищих наших науко-

обмежитися до політичної обсервації. Політика, "обсервація" спричинила описує воєні дії та інтервенцію Об'єднаних Націй в Кореї, а згодом розріз індокитайського конфлікту до міжнародної проблеми. Багато часу минуло від 1945 р. і тепер бачимо наслідки політичної неактивності ЗДА в Азії безпосередньо після закінчення світової війни.

Сьогодні стоїмо перед Женевською конференцією з далеко-східними проблемами, і дипломатія ЗДА мусить стрімко вже не до привернення залишених в 1945 р. можливостей, а до стримання комуністичної агресії привагнення на якісь час, може до часу скріплення протикомуністичної оборони у всіх частинах світу. Ясно, що дипломатія проти комуністичних держав матиме велику трудність на Женевській конференції, бо комуністичні партії не дадуть себе застрахувати атомовою чи водневою зброєю, а також загрозою збройної інтервенції в Індокитаю. На нашу думку, з тільки одна можливість для компромісу, а саме — "жовта небезпека", не тільки для західних демократій, але також для Кремлю. В затишках Кремлю більшовицькі провідники мусять давати собі справу з "жовтою небезпечкою", бо "жовта небезпека" — Китай вже стала на ноги і поволи, при совєтській допомозі, "приходить до здоров'я", тобто до мілітарної сили. Але чи по-літичному вичислюванню і озброєнню не піднесе руку Китаї також на свого патрона? Чи не появиться на Далекосході новий Тіто, — але вже сильніший, могутніший від маршала невеликої Югославії? Це питання напевно хвилює Кремль, який зміряє до володіння над світом, але без участі в тім володінні будь-якого сателіта.

У жовтні 1659 р. відбулася в Переяславі козацька рада, на якій вибрано гетьманом Юрія Хмельницького. Після його вибору 15 жовтня прохання Трубецької, "прежні статті Богдана Хмельницького", на основі яких прилучилися Україна до Московщини в 1654 р. Щодо автентичності цих "прежніх статей" була дискусія поміж українськими істориками: їх автентичність виказували Володимир Шерби́ня і Василь Гара́шчук, опрокидали Андрій Яковлів, Микола Петровський і Михайло Грушевський. Перший, що підняв сумніви щодо автентичності цих "прежніх статей", був проф. Яковлів, який цю проблему це раз основно обговорює в своїй цюгоричній публікації "Договір Богдана Хмельницького з царем Олексієм Михайловичем", про яку згадувалося вже в "Свободі" (ч. 15 з 23 січня ц. р. і ч. 21 з 2 лютого: "Переяславський" чи "Московський" договір?).

Козацька старшина була в тому часі вже більше вироблена політично, як у часі Зборівського договору чи пер-

ших та громадських установ і цілого загалу. Справа не мала важка й її остаточно вирішення та подання до загально відомо повинно прийняти дійсно скоро. Підреслюю: не це одна, чи більше нових спроб розв'язки, не міркування того, чи іншого мовознавця, але рішення покликаних до цього установ може покінчити із дотеперішньою практикою "ста способів".

Розуміється, що таке ставлення справи аж ніяк не виключає всебічного розгляду цього питання. Навпаки, ті, що вирішуватимуть цю справу, повинні взяти до уваги різні розв'язки і різні аргументи за і проти. В усякому разі, думаю, ми не повинні пересичити факту, що справа транслітерації (перебування другою) на цьому терені нова. Тут хоча запізніти чинити "Свободі" і транслітерацію, що її прийняло Американське Бібліотечне Об'єднання (American Library Association) і якої вживають всі бібліотеки ЗДА й Канади.

У бібліотечній праці панують засади, що каталог повинен виказувати під одним і тим самим прізвищем автора всі його твори, що є в бібліотеці. Хоча б автор вживав різних псевдонімів, змінював свої прізвища цілком, чи частинно, як це часто буває, коли автор пише свої твори в різних мовах, всі його твори мусять бути разом під однією і єдиною формою його прізвища. Правила каталогізування, видані Американським Бібліотечним Об'єднанням, кажуть засадничо подавати прізвище й імена автора в його рідній формі, при чому, якщо твір написаний кирилицею, треба застосувати відповідну транслітерацію. Отже, щоб уникнути хаосу при каталогізуванні книжок, треба було запровадити єдиний для всіх бібліотек спосіб транслітерації білоруської, болгарської, російської, сербської та української азбуки.

Транслітерація української азбуки ось-яка:

а-а, в-в, у-у, h-г, g-е, e-е, ж-ж, z-з, y-й, i-і, i-і, l-л, m-м, n-н, o-о, p-п, r-р, s-с, t-т, u-у, f-f, kh-х, ts-ц, th-ч, sh-ш, sh-щ, iu-ю, ia-я, "ъ" ("апо-строф, не вживається).

Тих, що хотіли б записати імена з транслітерацією інших азбук, чи порівняти їх з українською, відсилаю до А.А. Cataloging rules... (2-ге вид. з 1942 р., стр. 246 під Slavic transliteration), яку то книжку має кожна бібліотека.

Виснавленого ключа транслітерації вживається також і тоді, коли твір написаний латинкою, але автор є членом нації, що вживає кирилицю. Наприклад, твори проф. Дмитра Чижевського у бібліотеці де я працюю, не є під Tschizewskij Dmitrij, ані під Cizevsky Dmitrij, як в друкованому на книжках прізвище автора, але під Chuzevskij Dmytro, що є українською формою у прийнятій А. Б. О. транслітерації, дармащо згадані українська бібліотека (Закінчення на стор. 5-й)

НА ПОРОЗІ НОВОГО РОКУ У.Н. ФОНДУ

В постанові УКК виразно сказано, що всі працюючі особи понад 18 років повинні виплатити бодай 10 доларів упродовж року до Народного Фонду — не виключаючи працюючих жінок та інших членів родини. Однак, практика показує щось інше. Засадничо платять тільки чоловік — якщо взагалі платять — а вилата датку жінкам належить до рідкості.

Першими платниками є особи старші, які заробляють місячно коло 100 доларів, — а ті, які заробляють тиждень коло 100 дол., — до того жінка заробить ще понад 50 дол. на тиждень — то ті не платять навіть 10 дол. річно, бо "мають великі зобов'язання родинні".

Коли я переглядав поіменний список платників Національного Датку по 14 січня ц. р. то з місцевості, де живу, на кільканадцять тисяч українського населення я нарахував аж 110 платників, а кажуть ватисичені, що в нас коло 70 різних організацій, а в кожній, як знаємо, мусить бути — голова, його заступник, секретар та касир — значить самої "еліти" коло 300 осіб. Додати до того кандидатів на президентів, міністрів чи губернаторів майбутньої української держави — виходить, що 25% еліти виплатило — але станау перед днем Всенішнього, бо між ними платниками є 75% звичайних смертників. Всі 100-відсоткові патріоти! На зборах і національних святах на ціле горло співаємо про "душу й тіло", але 10 дол. річно до Народного Фонду — це вже понад наші сили.

Щоразу читаємо в часописах різні проєкти, як повести нашу пропаганду, що належало б зробити для поширення відомостей про Україну. Все гарно, тільки біда — не-

має грошей на це все. Як же ж зареагує цьому? Екзекуючий аудитор не масмо, щоб силою стягнути даток. Тому УКК мусить негайно спорядити поіменний список платників за всі роки так, як це було зроблено за 1950 рік. Нехай цей список буде першого року торною книгою для тих, що їх імен там немає.

Маючи такий список, місцеві відділи УКК зможуть контролювати, хто не платить до Народного Фонду.

У зв'язку з платлою до Народного Фонду пригадались мені оновлення, поширення серед населення Київщини, про одну подію по битві під Крутами.

Між героїзм, що їх розстріляли більшовики, агітують також сини-одинак бідної вдовини. Добрі люди, які хоронили тіла розстріляних, вівали цього хлопця — знайди українського населення я нарахував аж 110 платників, а кажуть ватисичені, що в нас коло 70 різних організацій, а в кожній, як знаємо, мусить бути — голова, його заступник, секретар та касир — значить самої "еліти" коло 300 осіб. Додати до того кандидатів на президентів, міністрів чи губернаторів майбутньої української держави — виходить, що 25% еліти виплатило — але станау перед днем Всенішнього, бо між ними платниками є 75% звичайних смертників. Всі 100-відсоткові патріоти! На зборах і національних святах на ціле горло співаємо про "душу й тіло", але 10 дол. річно до Народного Фонду — це вже понад наші сили.

А таких, як цей вдовин син, стануть мільйони братів та сестер наших, скривавлених, замордованих за Україну — однак щасливих.

І ми станемо напевно побіжних перед лицем Всенішнього і що ж ми принесемо на доказ нашої доброти до Ватиканщини? Книжечки банкові? Авта? Дом? Де ж наші жертви? С. Ф.

СОВЕТСЬКА МОЛОДЬ

У нічний бар між 2-3 годиною ранку вийшов молодий чоловік і кинув портфель свій плащ. Тут він застав своє товариство.

Ванька, молодий чоловік з бідним обличчям, сидів за столиком і попивав водку. Анатоль плескав, мов божевілляний — це був вияв захоплення для оркестру. Вона грала улюблену мелодію Анатоль. Андрюша, білявий п'яний, лежав під столом. Його краватка плавала в липкому лікві.

Це не є якась сценка з легкого роману "Гнилого Заходу". Це ніщо інше, як уривок з репортажу, виїшеного в центральному органі комсомолу "Комсомольська Правда". А названий молоді — це не якісь циніки з рядів "дегенерованої молоді" якогось капіталістичного краю. Згадані молоді — це чесно-кредні "совєтські люди", це додана студенти московського університету.

Повних 30 років совєтській пресі мовчала завзято про такі випадки, які в європейській пресі знаходимо в рубриці "місця". Але як "ловий кур" дає право "товарищи" Молодотрої улаштувати "файфоклоки", а "товарищи" Маленковські маскові білі в Кремлі, то чому ж не міг появиться в "Комсомольській Правді" згаданий репортаж? Але читаймо далі: Як прийшов ранок, "юноші" залишили бар. Але вони не думали розставатися. Андрюшине авто "Побєда" мчалося порожнім вулицями Москви, аж врешті спинилося біля одної виллі. Разом з кількома "девушками", яких забрали по дорозі, забавлялися вони далі в виллі, де по-спули п'яні на долівці. Довкруги них — поперевертані крісла, розбиті склянки, порозливані алькоголь...

— Тисячу рублів дав мені ла знесена апеляція українських сторін до Москви, аби не було вільно всім доносцям писати доносів з України до царя. Речником козацьких постулатів був полковник Петро Дорошенко, який заявив, що козаки "хочуть бути в підданстві під самодержавною государською рукою, але щоб і вони були при правах і вольностях так, як був гетьман Богдан Хмельницький".

позавчора мій "папаша", — бєлендів Андрюша, нивертаючи юшени. — а зараз мало тільки п'ятнадцять. Цим разом я можу по-могти, — сказав Ванька. Вчора був у одній мої "приятельки" і на "пам'ятку" забрав у неї перстень. Вона цього навіть не запримітила.

Андрюша, щоб фінансувати п'янітку, продав бібліотеку свого батька. Анатоль акрав в одній інституті мікроскоп. Описав, як вломилися до банку, сполошили їх сторож, якого вони замордували і вивезли за Москву. А як поліція знайшла труп, то в "юношам" урвалося.

Що запровадило, — пишастесь "Комсомольська Правда" — цих 19-літніх молодих людей на шліх злочину? Їх батьки — поважні совєтські громадяни. Батько Андрюші — це знаний науковець, мати Алєксєя — доцентка, батько Ваньки — пенсіонерний полковник червоної армії. Також батьки Анатоль живуть в добрих умовах.

Згаданий орган совєтської молоді дає таку відповідь: "Виховання цих молодих злочинців було нерозумне. Без цього розуму найкращі наміри батьків запровадили дітей до неморальності". Андрюша, наприклад не мав від ранньої обиди такої забавки, якої бо його батьки не сповняли. "Від діти, як він став студентом, діставав від батьків — 1000 рублів місячно на свої власні витрати. Крім цього, батьки відступили йому свою передміську виллу. А все ж, грошей йому не вистачало. Тому брав їх з батьківської каси. Одного дня згадав "юноша" про авто. Наступного дня чекав на Андрюшу перед "домом новий "Москвич". А як Андрюша діставав неждано, то батьки садовили його в літак і везли в Крим. І саме на такому лікуванні в Криму кримінальна поліція заарештувала Андрюшу. Коли перевезли його в московський турму, зажадав школярів. — "Я за неї заплачу", — сказав він здивовано, як його прохання відмовлено.

Совєтський суд видав справедливий вирок, — закінчує "Комсомольська Правда". — По 20 років примусової праці для Андрюші, а 10 — для Ваньки, а 10 — для Анатоль.

Нестор

Микола Андруськ

ДЕРЖАВА Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ТА ЇЇ РУІНА

(2)

На Полтаву послав Вигонський татар. Щоб вигнати з Києва московського вояводу з залогом, вислав свого брата Данила з тисячою козаків і п'ятисячю татар. Наступ Данила Вигонського на Київ почався 26 серпня і швидко швидко. 2-го вересня хмельський полковник Павло Ігнєнко-Хмельницький повів наступ на московський укріплення від Києва, а Данило Вигонський від Золотих Боріт. Але москалі відперли козаків, і вони стали табором під Печерською Лаврою. Вночі пробував ще Яненко-Хмельницький захопити московську фортецю під Шкєвцями, але також безуспішно: 172 козакі попали в московський полон під час нічних боїв. Після цього наступу козакі відступили, а тоді московська полкова ескіпація вийшла на шлях до Києва.

утворення "Великого Руського Князства" у межах польської Речі Посполитої занепокоїло московського царя, бо воно могло б мати атракційну силу навіть для недоволених московських людей. Тим то цар був готовий на уступки Вигонському і в своїй інструкції з 7 лютого 1659 року звав князів Олексієві Трубецькому запропонувати нашому гетьманові уряд київського вояводи і забрати боярина Василя Шеремєтева з московського залогом з Києва. Та — як стверджує професор Андрій Яковлів — "Трубецької не мав змоги царського наказу виконати, не міг бачитися з Вигонським, бо Вигонський безповотно став на шлях вирішення справи зброєю, а не переговорами". Трубецькому не заважало нічого іншого, як іти походом на Україну. Здержав його під мурями Кононоу київський полковник Григорій Гуляницький, що витримував облогу від 29 квітня по 7 липня 1659 р., коли наспів з відісчю гетьман, що споможений татарами і поляками, розбив Трубецького.

Але на тому й скінчилися

успіхи Вигонського. Кошич його посол до Москви ніжинський протопоп Максим Філімонович почав серед козаків акцію на користь Москви; поведіння поляків в Україні сприяло зростові московських настрів серед козаків. Кілька лівобережних полків вийшли на похід до Переяслава, Тимоша Цютори зворохилися проти Вигонського і киїулися винищувати його союзників татар і польську шляхту. Піднялися проти гетьмана й запорожці під проводом кошового Івана Сірка. До опозиції проти Вигонського пристав і полковник Іван Богун, коли на Україну дійшли вісті про зміну польським соймом у травні 1659 р. деяких статей Гадяцького договору на козацьку користь. На військовій раді в Германівці заручилися кількох прихильників Вигонського, він сам врятувався втечею. Богун і Сірко втягнули до акції проти Вигонського Юрія Хмельницького, якого висунали на гетьманство. Хмельницький завернув до порозуміння з Московщиною і прибув до табору Трубецького під Переяслав.

ЛІТЕРАТУРА МИСТЕЦТВО РОЗВАГА

Микола Понеділок

ЗОЛОТА ПИСАНКА

У Нью-Йорку, під час Великих свят, площа між 34-ою Вулицею і Бродвеем являє собою правдиве людське муравлище. Тут розміщені крамниці-гіганти найбільшого міста світу, центральна підземна залізнична станція, сюди збігаються шляхи з Пенсильванського двірця і адміністративного та фінансового „Давітману“ — з Сіті Голлом і Вол-Стрітом включно. На цій площі тяжко прогнати серед юрби, а якщо ви все ж таки промочите собі шлях, то чуте постійні оклики вибачення, бо в юрбі кожний те і робить, що штовхає і одержує контрштовхана від сусідів.

Тут тріє вікна-вітрини однієї крамниці-гіганта — Мейсі — удекоровані українськими писанками. Кожного дня крамницю відвідує біля 150-000 клієнтів — і велика частина з них має нагоду побачити нашим народним мистецтвом. А ж це не рахують ті грубі тисячі, які не заходять до крамниці, бо не зацікавлені закупками, а мають трохи скромніші цілі — у вільні години ходити по вулицях і розглядати по боках.

Виходить, українські писанки на вікнах Мейсі оглядає досить таки солідна кількість людей. Я вибрав день для оглядин писанок найменш популярний серед населення — вівторок. Кажуть, в той день господарі не дуже охоче подорожують по крамницях, — в більшість сидять дома і приводять до порядку хатні господарства. Пішов о 9-й годині ранку. Муравлище, не вважаючи на вівторок і ранкову годину, гуло і метушилося, здавалося мені, ще з більшим ентузіазмом.

Біля вікон з українськими писанками зібралися люди, мов на мітинг. Загордили прямо хідити — а очі всіх, мов по команді, на вітрини втолплені. Перекожи, зацікавлені скупчення, перепитують одне одного.

— Чому це вони у вікно зазирають? — чуло голос. — Навпевно, „екседент“, а може когось зарізали або зловля виймали.

— А хіба у вікні може „екседент“ бути? Там же „трафіку“ немає.

— Та „трафіку“ нема, а „екседент“ може бути. Або зловля.

Перший голос знов скептично чи то питає, чи то сам з собою розмовляє:

— Та у вікні не може бути зловля.

— О, Джизус, не може. Он у моє сусідку зловля заліз

до „айсбакс“ — і як вона вийшла з хати — пограбував її.

— Кого, „айсбакс“? — Та ні, сусідку...

Розглядаю пильніше людей. Та тут, біля вікон, зібрався цілий інтернаціонал. Тут і американці, і французи, і „сиднокровний старший брат“, і японці чи китайці. Стоять військові і цивільні, бачу всередині двох монашок і чоловіка в уніформі „Армії спасіння“...

На всіх трьох вікнах вставлено, мов шахова дошка, ристовання. В кожному квадраті, в маленькому гнізді, стоїть писанка... По сотці в кожному вікні. На чорному тлі вони яскраво відрізняються і своїми кольорами просто ваблять очі. Внизу табличка з поясненням, що це писанки з „старої“ України і що їх спеціально для вистави придбав Український Конгресовий Комітет Америки. Далі ще додано, що це — ручна робота на правдивому сирому яйці.

З усіх кінців чуло захоплені вигукі: „Чудові, надзвичайні, гарні!“

Недалеко від мене стоїть подружжя, яке вже напевно відвідало брильянтове вісціль.

— Я не вірю, — каже жінка, — щоб це руками робилося.

— А чим же ти думаєш? — буркнув муж.

— Переконана, що це така печатка з різними кольорами. І вони тією печаткою б'ють по яйці — і тобі писанка готова.

— Та як же вони будуть бити печаткою по яйці, коли воно сире? З цього ж яшчя вийде, а не писанка.

— А чому ти думаєш, що то куряче сире яйце? Може то мармур або просто камінь... Ти не знаєш, що таке реклама?!

— Та японці чи китайці знайшли іншу причину посваритися:

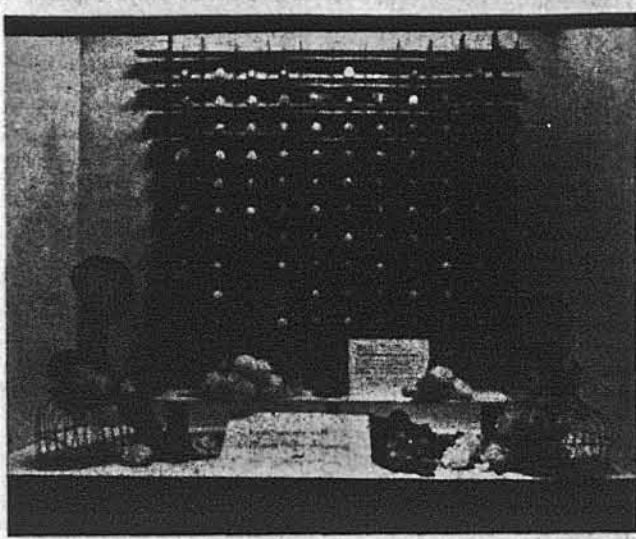
— Ти поглянь, які гарні писанки. Лише шкода, що на них не дракон, а хрест вималювано.

— Бо то ж християни — то й хрест... — Як християни? Та ж Україна десь там біля Єгипту. То мусульмани.

— Де біля Єгипту? Біля німців! Де чардаш танцюють... В Угорщині...

Врешті сварка зайшла в сліпий кут — і один з них побіг до крамниці купити атлас світу, щоб врешті дискусувати про Україну покласти кінець.

Найцікавішою, мені здалося, була заохана пара, яка,

Одне з трьох вікон у Мейсі з виставкою українських писанок.

жучучи гуму, розглядала писанки. Він закинув їй праву руку за шию, а вона його дупко схопила під ребро... Обос в спортивних штанах. Він зовсім „обстрижений“, а вона мас зачіску а-ля італійський хлопчина. Вона, видно, на наших звичах трохи розуміється, бо пояснює йому:

— Бил, знай, то українські писанки... — Со.

— Подобаються тобі? — Шур!

— Ці писанки колись на Україні дівчата самі малювали і дарували своїм „бой-френдам“.

Після цих слів хлопець перестав жувати гуму.

— А чому, — спитав він, — ти цього значаю не дотримувася? Я в тебе вже три роки „бой-френд“, а ти мені жадної писанки не подарувала.

Монашки багато не розмовляли — всі стояли і час від часу скеровували увагу на якусь одну писанку і її детально вивчали.

Аж нарешті одна сказала: — Гарні... От українці! Вміють зустрічати Великдень.

А жаль, що я це не мала нагоди бачити тих українців... Навпевно вони такі ж гарні, як і писанки.

Вчувши такі слова, аж підірвався від радості. І заохотилося зразу крикнути: „Я — українець, дивіться!“

Але зразу ж передумав. Це, думаю, чого доброго — поглянуть на мене і розчаруються. Хай ліпше потерплять і при нагоді побачать ліпший екземпляр нашого народу.

Вислухавши похвали, переплетені дискусіями і сварками, вирішив піти до крамниці і подивитися дівчині, яка працює тут і яка, власне, в співпраці з Конгресовим Комітетом, влаштувала виставку писанок на найрухливішій площі світу.

Найбільшим ворогом союської влади? Кажіть, не бійтеся. Ми охоронимо вас перед тими ворогами, а сила в нас велика, і ніхто не переможе. І прийшли ми сюди навіки, а не тимчасово, як вам вороги народу нашіптують.

На це підвівся Йосиф Оліверік — той що в Канаді був і вернувся додому комуністом. Ти напевно пам'ятаси його, бо ти з ним нераз мав баталью за політику. Отож він каже:

— Найбільшим ворогом союської влади був у нас І-ван Несторак, що тепер училася в Луцьку. Він колись брався, що в радянській Україні був голод та що Москва поневолює Україну. Він дуже плакав за самотиною.

Далі я не слухав, висунувся незаметно з-поміж людей і пішов просто на дзвіночок. Чекав цілу ніч на поїзд і ледве встигся до вагону. Ходім, бо вони кожної хвилини можуть прийти по тебе.

— А ти? — запитав я його вже на вулиці.

— Мені покищо нічого не грозить. Я політикою ніколи не займався, пильнував столарки, то вони не мають за мене чимплати. Вони ка-жуть, що принесли нам власть робочих і крестян, а я нале-

Підходжу до відділу жіночої косметики. Питаю: — У вас в крамниці працює Ольга Дмитрів?

Здивуються плечима, дивляться на мене, мов я з Юпітера звалився.

— У Мейсі, — підсміхну- вато каже одна, — працюють тисячі людей... Звідки нам знати... Ідіть до інформації.

— Та, — кажу, — це українка, та, що влаштувала виставку писанок у вашій крамниці.

Слова „українка“ і „писанка“ виміє перетворили її дивом з суворого в ультраясну.

— О, українка! Третій поверх прощу. Вона там працює, вірніше „босує“. Питайте — „юкреїніси Олга“ — всі знають.

Хочу додати, що „юкреїніси Олга“ належить до категорії тієї молоді, що зародилася тут, у вільній Америці, а батьки якої будували церкви, народні дома, союзи і вчили дітей своїх любити землю діда і прадіда. Тих українсько-американських дітей не перечеисати. Це Оля Дмитрів, Слава Сурмак, Володимир Бакад, Меланія Міланович і багато, багато інших.

Ми, новоприбулі (хоч вже треба казати — середньоприбулі), ми дивуємося їй, будуючи, в душі гордимось нею.

Бо ми на Україні жили, росли-виростали — і тому Україною диhamо, а вони ні-коли не бачили, а люблять нарівно і за нами.

Ця любов часто-густо проявляється стиха, скромно — без гучних гасел і закликів — і тому ми її часто не помічаємо.

Прикладів — багато... Але досить ось цього одного: писанками в найбільшій крамниці світу українсько-американська дівчина сказала аме-

М. Орест — Рільке, Гофмансталь, Давтендай

Рільке, Гофмансталь, Давтендай українською мовою... Праця нашого майстра перекладу німецьких і французьких поетів (уже друкується або готується до друку антологія німецької поезії і збірник французької) є відповіддю на розбурхані вже, на вже „засадничі“ й часто фактично чуттєві, хоч і за- тяжні, теорії про кризу, навіть про кінець мистецтва і літератури. Відповідь творча — творчість. Оригінальна творчість Михайла Ореста і перекладів шедеврів світових майстрів в українській шати.

Можливо, це зовсім підсвідомий опір пессимістичним поглядам на майбутнє, а не свідомість тимчасовості низки тяжких переходових криз. Може це „філософський спо- кой“, а не віра в майбутнє культури й відчуття уже з середини 20-го сторіччя кон- турів майбутнього покривово- го людства. У всякому разі: відліте на сторінках поетових книг життя — книга ори- гінальних чи збірник конгені- альних писань великих євро- пейців — здорова й практич- на відповідь на задушливу емігрантську атмосферу, як і на оточення широке: нетвор- че європейське міщанство і його апологіє в літературі.

А думки живих — про жи- ве. Кожна нова незвичайна книга стає для них доказом і зброєю за оновлення світу, за життя вікової культури в прийдешньому і за нову твор- чість. Року 1925-го Едмунда Жалу запитали про майбутнє французької літератури. Від- повідь було цілком розумно- розумна похороних на- сторож молоді віком аудито- рії: „Уже на протязі восьми- роц, років ми систематично даємо майстерні твори. Чому це раптом мусило б припини- тись?“

Типова відповідь людини з засучаними рукавами, люди- ни в поті чола. Відповідь ук- раїнського поета на всі запи- ти тривожної сучасності — карбовані рядки. Тяжко ви- дані книги. Але — ствер- дження тягlostи самого лі- тературного процесу в безме- рній величині поетів. Але шлі- фування мало виробленої ук- раїнської літературної мови на зразках мовних шедеврів німецьких і французьких

класичних поетів. Але цілком- вата самопосага творчості. Сьогодні перед нами лише вибір з майбутньої „Антоло- гії німецької поезії“. Сьогодні перед нами зібрання багато- річних зусиль вийти „з го- ловою“ у світ великих ні- мців, двох класиків німецької поезії — Р. М. Рільке (1875-1926) і Г. Гофманстала (1874-1929) та М. Давтендай (1867-1918), рідкісно субтиль- ного і в творчості, і в чуда- коватому мандрівному жит- ті поета і маларя, прозаїка і драматурга. Імпресіоністом (чистим) був він — прочи- тайте про нього етюд Франца Вільяма „Дайтгеносісе Вільд- ніссе“. Українською мовою твори його зустрічаємо ми чи не вперше в книгах Ореста.

Натомість твори Рільке пе- рекладалися багатьма поета- ми. Визначними поетами. І будуть перекладатися все знову і знову. Адже Рільке, поруч Гете, найглибший і найближчий поет Німеччини. Справжнє значення і справ- жній зміст його творчості, от- же і справжнє обличчя впер- ше твердо окреслилися в при- йденньому. Тепер же вида- ються все нові тексти його поетичної і епістолярної спад- щини (визначні заслуги в тій ділянці — Ернста Цинна).

На наших очах розпинається теорія про „ступчастість“ твор- чої процесу Рільке: про не- продуктивні роки й періоди. Іх заперечують нові публікації — не знаєш твори поета. Як незнаєш досі особисті записки поета, скажімо з французькою робітницею М. Геннеберт, кладуть нові ба- говізначні лінії на вже густо виписаний, ледве не каноні- зований портрет поета.

Другим — і незаперечим — класиком німецької літератури є Г. Гофмансталь. Твори його маловідомі чита- чам українських перекладачів світової класики, хоч був це найбільший носій літератур- ної традиції німецького світу, „найбільший і найчистіший суддя“ німецьких мистців сло- ва, за висловом С. Цвайга. Не місце нам тут наводити риси творчого профілю поета, намічати його незаперечні зв'язки з творцями минулого. Скажімо лише: Гофмансталь поет великої і природної краси. „Мелос“ його лірики — Орест перекладає лірику Гофманстала — могутній і незрівняний. Недарма поетів земляк Вайнберг порівнює Гофманстала зі скрипкою, чудовим довгим скрипковим тоном.

Порівняння це дивно пасує Гофмансталу: тут і виба- гливості скрипки, і тонкість, і близька традиція — і, на- вить, надриг, і розпач. Навіть смерть поета: від розпачу пе-

риканцям про Україну біль- ше, ніж десятки статей і до- писів в грубих книгах і жур- налах.

Після тієї виставки напе- вно не один американаець по- біжить купувати атлас світу, щоб докладно дізнатися, де лежить Золота Писанка — України.

За хвилину відчинилися двері, і Ганна з голосним риданням впала мені на груди. — Рятуй його, рятуй! — заледвіла вона і затряслася від глибокого плачу. Ми ввійшли до хати. — Збудилась моя старша сестра, яка очу- вала з Ганною, і засвітила світло. За хвилину з другої половини хати прибігла з криком моя молодша сестра, а за нею — батько і мати. Всі були раді і смутні. Ми не мо- гли говорити. Жінки плака- ли, батько сів на лаву, а я стояв серед хати, як вкопан- ний. Я знав і без слів, що ста- лося.

Коли в хаті трохи заспоко- йлось, я запитав батька: — Як це сталося?

— Вони забрали його після того, як ти втік, по їх шлюбі. Прийшли пізно вночі. Ми вже всі спали. Запитали Пет- ра, де брат, себто ти. Він від- повів, що в Луцьку. А вони кажуть: — Ходи з нами, там скажеш правду. І забрали його. Що в хаті діялось піс- лий того, можеш собі уявити. Вона бігла білєся, як риба в сітці. Жаль було дивитися на неї. На другий день їздила Ганна зі мною до Луцька, але нічого ми не довідались. Це два рази ми їздили, також даремно. Аж за четвертим ра-

ОСТАННІЙ МЕНТ

(Сонет)

Злягши дідком у домовині,
Беззубим десь на чужині...
Цього не хочу я... о, ні!
Я змерти хочу в Україні!

Або ж — у запалі борні —
Хоч на вузькій, та на стежині,
Що десь кінчиться в Батьківщині,
Нехай мої загаснуть дні!

Тож гріє, світи мені, надіє, —
І не страшна тобі п'ятима!...
В останній мент мій дух зрадіє,
Що жив у тілі — не дарма!...

Хай рідна земля пригорне,
І тіло всякне в лоно чорне...

Д-р Дмитро Бучинський

СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ В ЕСПАНІ

„Всякос диханіє да хвалить Іх прикрашенням і естетично-Господа“ — навчас псалмо- артистичним виглядом пра- півце. А що ніхто не окр- щос багатьох людей, включно з реслив, як треба хвалити висококваліфікованими мист- Господа, то між різними на- діями. В часі виставлення Бо- родами виробилося багато- жого Гробу всі вікна в пер- різноморних релігійних обр- кві позаслонувані, за винят- дов, що відповідають Іх духо- том тих, через які можна вості. Не значить одного чи спрямувати золоте соняшне другого народу та його ду- проміння на Божий Гріб, що ховості, ми часто заскочили Іх хвалою Господа, так само, купатися в морі квітів і сві- як вони, пригладуючись на- чок. Улаштувають Іх не в го- шим релігійним обрадам, мо- ловному вівтарі, а в бічній наві.

Перед церквами, в четвер і в п'ятницю до полудня, довгі черги вірних. За вста- новленою старою обрядовою практикою, кожний дорослий вірний повинен відвідати сім Божих Гробів. Вночі церкви зачинені. Перед кожним Бо- жим Гробом треба навколши відмовити коротку відпу- стову молитву і поцілувати Розп'яття, що лежить на до- лівці перед Гробом. Якщо в місті чи селі немає семи цер- ков, тоді треба відвідати по- торити в церкві чи церквах до числа сім, але кожний раз треба з церквою вийти. Великі міста мають більше церков, і тоді відвідати семи церков обов'язкові. З відвіданнями Божого Гробу зв'язаний окре- мий відпуст, а відпуст для еспанського вірного — це річ велика й конкретна, з від- пустових молитов еспанський наріб користає, як з окремої Божої ласки.

Під час відвідання вірні- ми Божих Гробів у церквах ліжак у всіх церквах виста- вляється „Монумент“, як Божі відвідати якісьбуд Служ- би, говорити проповіді, чита- еспаці мають глибокий ес- тетичний смак і не жаліють грошей для Божої хвали. Бо- жі Гроби в них величаві, над

Дуже багато різноморних релігійних обрядів має еспан- ський наріб, що Іх можна б розділити на повсякденні, святотні й недільні, і вквітці практики, зв'язані з велики- ми роковими святами й па- рафіціальними празниками.

До дуже торжественних ро- кових святкувань належить Страсний Тиждень, чи відоме еспанська „Семана Санта“.

Так, як різдвяні святкуван- ня зв'язані тісно з Святвече- ром — „Ночебуена“, а саме Різдо не різняється чимсь надзвичайним від інших свя- товних днів, так і в цикл великодніх святкувань сам Ве- ликдень — „Домінго де Глю- рія“ — Неділя Слави, пере- моти життя над смертю, ні- чим не різняється від звичай- ної неділі. Всі торжественні святкування відбуваються в четвер і п'ятницю Великого Тижня.

Вже в передполудневих го- динях у всіх церквах виста- вляється „Монумент“, як Божі відвідати якісьбуд Служ- би, говорити проповіді, чита- еспаці мають глибокий ес- тетичний смак і не жаліють грошей для Божої хвали. Бо- жі Гроби в них величаві, над

ред похоронами сина-самоуби- ці. Таким був Гофмансталь. Першою скрипкою німецької поезії. Німецької літератури й давньої, витриманої інте- рнаціональної культури. Куль- турі Італії й культури Ав- стрії Грільпарцера і Штіф- тера.

Нас, українських читачів, усіх закоханих в українське мистецтво слові, можна поздоровити. Хоч, власне, перше поздоровлення нале- жить зовсім не нам — Ми- хайлові Орестові.

О. Ізварський

*) Р. М. Рільке, Г. фон Гоф- мансталь, М. Давтендай. Вибір поезій. Переклади М. Ореста. 1953, Австрій. Стр. 95.

Вільність людей появля-ється на вулиці в чорному однінню. Гарно виглядають у тих днях еспанки. На голо- вках високі гребні „пейве- те“, на який накинена чорна довга „мантілія“ чи, може не по-нашому кажучи, ве- лень. Чорна довга сукня, прикрашена на грудях че- рвоною трояндою або гвозди- ками. Часом молодші жінки вкладають квіти також у во- лосся. В руках молитовник і вервця. Гарно виглядають (Закінчення на стор. 5)

І. Несторак

БРАТ

(Спогад)

Він завжди встає перед мо- їми очима в ті-ночі, коли три- вожна думка „ширє над да- лекими просторами моє пре- красної і нещасної України.“

Він — мій брат. Він ди- виться на мене своїми сирі- ми, добрий очима, які завжди покривалися м'якою ілюзою, коли в його душі було співчуття для когось або щаст- тя від зробленого доброго ді- ла. В його очах я читав до- кір, і мені стає соромно. Тоді мол уява знов і знов малює останні хвилини його моло- дого життя, хоча серце бо- лить. Це ж брат...

Тиха волинська сторона з задуманими вічно лісами, зи- ма 1940/41 р. Залізничні шля- хами їдуть на схід довгозе- лезні потяги. Вагона задрото- вані, з бляшаними комінами. Між вагонами видно сірі ши- нелі і кулети. Це „охо- рона“ тих поїздів. Іх ціл- — Сябр. Повні відходять, по- рожні приходять. На їх вид тривога огортає волинські міста і села.

Одного такого тривожного дня мій брат Петро з'явився питаю вас уст, чи є у вас

ж і до тих і до тих. Тому я, так сказати, частина вла- сти, — засміявся він. — Що ду- маєш робити? — запитав ме- не.

— Іду закордон, бо для та- ких „ворогів народу“, як я, тут небезпечно.

— Шкода, що не будеш на моїм весіллі. Я знайшов собі гарну дівчину і женюся. Ти напевно пам'ятаси Ганну Швед, що ходила три роки до гімназії в Луцьку. Дівчина гарна і при тому скромна і чесна.

— Пам'ятаю, вона добра дівчина. Дійсно шкода, що не буду на весіллі. Але маю на- доду, що на християх буду. Бажаю тобі щастя на новій дорозі життя.

— А я тобі — щасливої до- роги і скорого побачення.

Коли німецькі війська ру- шили на схід на світанку 22-го червня 1941 р., я пішов слідом за ними.

П'ятого дня війни був у рі- дному селі. Я прийшов пізно вночі, і постукав тривожно до вікна. Вмиг до вікна підбіг- ла жіночка постать і запитала голосом повним надії: — Це ти, Петре? — Ні, це Іван, Пет- рів брат, — відповів я. — Я зараз відійду, — сказала вона розчачливо.

За хвилину відчинилися двері, і Ганна з голосним риданням впала мені на груди. — Рятуй його, рятуй! — заледвіла вона і затряслася від глибокого плачу. Ми ввійшли до хати. — Збудилась моя старша сестра, яка очу- вала з Ганною, і засвітила світло. За хвилину з другої половини хати прибігла з криком моя молодша сестра, а за нею — батько і мати. Всі були раді і смутні. Ми не мо- гли говорити. Жінки плака- ли, батько сів на лаву, а я стояв серед хати, як вкопан- ний. Я знав і без слів, що ста- лося.

Коли в хаті трохи заспоко- йлось, я запитав батька: — Як це сталося?

— Вони забрали його після того, як ти втік, по їх шлюбі. Прийшли пізно вночі. Ми вже всі спали. Запитали Пет- ра, де брат, себто ти. Він від- повів, що в Луцьку. А вони кажуть: — Ходи з нами, там скажеш правду. І забрали його. Що в хаті діялось піс- лий того, можеш собі уявити. Вона бігла білєся, як риба в сітці. Жаль було дивитися на неї. На другий день їздила Ганна зі мною до Луцька, але нічого ми не довідались. Це два рази ми їздили, також даремно. Аж за четвертим ра-

зом сказали, що Петро є в тюрмі, чекає, мовляв, суду за допомогою в утечі „ворого- ві народу“. Позволили пере- давати йому їжу й одягу. Із- діла вона шоміяця з пере- дачами, і вони приймали. Та- ки він доставив те все, Бог о- дин знає. Ми не встигли ані- однієї вісточки від нього за у- весь той час.

— То через мене він сер- дещий так постраждав, — сказав я з болем, спустивши голову, як винуватик.

— Ти не маєш чого собі до- рикати, — говорив, помалу батько. — Якби він не остеріг був тебе, було б те саме тра- пилось тобі, і ми мусили б до- рикати собі, що тебе не осте- регли

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА ПИСАНКА — НА ГУМАНІТАРНО-ПЕРЕСЕЛЕНЧУ АКЦІЮ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1 661, PHILADELPHIA 5 PA.

Гоман Кухар

ЛІТЕРАТУРНИЙ ГЕРОЙ

У своїй біографії Юлія Цезаря Плутарх приводить один характеристичний епізод. Після прочитання кількох розділів творів вікомоніх подвигів Олександра Великого, Цезарь, тоді ще губернатор римської провінції в Іспанії, поринав на хвилину в задуму і зненацька розпучливо заривав. За запит збентежених друзів Цезарь відповів: „Олександр у могом віці завоював мало що не весь світ, а я ще не вийшов нічого, що було б гідне пам'яті“.

Немирний чини великого попередника дозволяли честолюбного Цезаря спокою.

Для Олександра менше переконливим було вчення його виховника Арістотеля, як читання Гомерової „Іліади“. З цією епосом Олександр ніколи не розставався, і всі славетні діла хороброго Ахілла знав напам'ять Ахілл полонив повністю молодечу уяву майбутнього полководця своїм безприкладним героїзмом.

Можна б у безконечності продовжувати галерею державних мужів, велетнів духа й чину, яких поринав у їхніх безсмертних ділах приклад великих попередників.

Фідріх Пруський шукав в творі Макіавеллі „Князь“ інспірації при здійсненні своїх мілітарних і політичних планів. Наполеон Бонапарт переслідував ще з юних літ ненастне бажання величності, яке пробудилося в ньому після читання Плутархового „Життя героїв“. Читання Плутархової біографії Цезаря виповняло Наполеона останні хвилини перед вирішальними битвами.

Найбільш аскаризм і зарозумілість літературним героєм, уособленням демонічних аспектів політичної страсти, що завжди на долі людства був чи не згаданий „Князь“ — центральна фігура твору Макіавеллі, тієї ж назви. Не товсті філософські томи, а лише ці не показані книжечка була джерелом „політичної мудрості“ для багатьох послідовників Плутофидерного життя, в то м числі й для Петра Кри-напово, Фідріха Пруського, Наполеона, Гітлера, Йосифа Джугашвілі. Гітлер у своєму цинізм не приховував, що вважав себе найкращим учнем макіавеллістського „Князя“, як і другий, теж не менш прославлений князь Клязевича „Війна“. Проте він помилявся. В тому перевертши його, безсумнівно, азійт Джугашвілі, якому вдалося, що за життя, зреалізувати одну за одною тези згаданих творів.

Вирішальну впливовість, у добром чи злому напрямі, історичного чи фіктивного літературного героя на ментальність окремих індивідів, здається, достатньо доведено.

Туман історії ні трохи не притемнив п'рблеми ювання, яке діє на генерації від прикладових чинів великих постатей мітології, біблійного й античного світу, персонажів письменства раннього середньовіччя, як і героїв всієї літератури минулих епох аж по новітні часи. Невичерпна

брутальними і навіть бесті-альськими властивостями, характеристичними атрибутами московської духовності всіх часів; розгублюючись у без-цільних деструктивних блу-канях, Печорін нарешті до-копчується до тієї стадії мо-рального занепаду, коли цині-чно й вираховувано обивас-свого колишнього друга.

Шлях тієї духовної порож-нечі, завершений у т. зв. „об-ломовщині“, поволі та нехит-но опускається до повного ні-лізму, як його відображає Базаров Тургенєва, і з черги, розкриваються наскрізь воро-та для злочинів та повної де-каденції героїв романів Дос-тосєвського. Замарани пре-мудованими убивствами, дия-вольськими конспіраціями бруд-ної революції, наслідувачі ма-лолітніх дітей, обтяжені тем-ними пристрастями збивини, епілептики й ідіоти, нігіліст-ичні фанатики й самогубці, „святі“ поції й байстрюки-де-генерати — така галерея представників московської „просвіченої“ духовності.

Московські „просвічені“ ге-рої вбивають із-за інтелек-туальної курйозності (Рас-кольніков), або ж із-за неви-носимої пристрасті (Раго-жін), посягають на власне життя, щоб заперечити існу-вання Бога (Кірілов), чи щоб покінчити з життям, сповне-ним садизму та нещастя (Ста-ворогін), проповідують патоло-гічне християнство (Міш-кін), підготтовують політич-ні атентати в ім'я нечистої справи (Верховєнський), ло-млять моральні й соціальні бар'єри, щоб тільки задоволи-ти примітивні похоти (ста-рий Карамазов).

Іван, один із центральних героїв найбільшого твору Достосєвського „Брати Кара-мазови“, відкидаючи всі мо-ральні приписи, ставить себе свідомо поза межами „добро-го зла“. „Що тає сумління?“ — питає він, і сразу дає від-повідь: „Я сам його придумав, то й я... аправді його зні-шати...“ переконувати що перестаріли вигадку, ми ж самі стасмо богами“. Іван Карамазов у своїй візії „супіль-ства без Бога“ ставить пер-ший крок у напрямку кон-цепції „надлюдина“; що ідею перехопив від Достосєвського такий же фізичний та духо-вий інвалід Ніцше, який не кривив з тим, що Достосєв-ський — один із його майстрів.

Ось генеза надлюдності, пе-редана устами Кірілова із ро-ману Достосєвського „Біси“: „Постане нова людина, і все буде новим. Історію дліяти-муть на два періоди, від го-рили до заперчення Бога та від заперчення Бога до фі-зичного перетворення землі й людини, іншими словами, до появи богоподібної людини“.

В обличчя таких докумен-тальних свідчень про харак-тер московської міщанської духа, що їх дають чільні представники російської літе-ратури, здаються прямо блоністерством аспірації тих же письменників на провідну роллю Росії в духовному онов-ленні світу.

Від „мертвих душ“ росій-ського супільства, відтворених тонким обсерватором людської „психе“ Гоголем, через не в ясенісний світлогляд московських інтелектуалів, типово відзеркалений в іс-торичних випадках проти всьо-го, що не московське, холо-дника Белісського, аж до пря-мого втілення самого диявола дегенеративними персонажа-ми романів Достосєвського — показана еволюція, хоча й не в конструктивному змислі, а якраз навпаки, спрямована на повну екстермінацію до-кільного світу.

Нічого дивного, бо ж „чор-тєське зерно посіяв сатана, то й чортєський плід зій-шов“. Годі ждати від нащад-ків Івана Потроного гідні-стих діл від зявиродного Рас-путіна, годі вимагати від лі-тератури, що займається спо-стеріганням зведеного на зло-стичні манівці життя нереаль-ного його відображення і де-ремно сподіватися, щоб його духові інтерпретатори, герої з тавром злочину на сумлін-ні, породжували шляхетніше покоління.

Історія української літе-ратури, що тісно пов'язана з нашою національною долею, нотує чимало здвигів та па-

днів, але ж у цілому вона знаходиться на шляху без-упинного зростання і й пе-ршою судилою невідомі зрива-ють з найвищими вимогами передових культур. У проти-внстві до російської, украї-нську літературу завжди зна-менували ідейність, висока мораль, лицарський дух та ідеали свободи й правди. Спи-раючись на традиційні цін-ності, які наш народ у віках плекав, сучасники мусять спромогтис на далішій до-сягнення в площині ідейно-стичної характеристики пер-сонажів, витончених психоло-гічних прийомів, доцільного ажитку гомогенної лексика та всіх технічних удосконале-нь. Нашим письменникам хай за-коном стане духовна інтегра-ція й національна незалеж-ність від будь-яких духовних течій, які, в один час модні, а згодом старіються, залиша-ючи на опанованих собою жертвах пошмак епігонства. Хай ім просвітлєся в першу чергу культ не слова, але дії, і вже найвищий час, щоб їх-ню роботу, ліричну методу, — заступити епічною, а деструк-тивну техніку — аналітич-ною.

У відміну від модного сьо-годні в літературі західного світу скептичного й софістич-ного героя, універсально-премудрого, обвантаженого всім баластом доби кризи й ду-хової декаденції, герой украї-нського сучасного літератур-ного твору має бути носієм ідеї одної, скрісталізованої, величчю, а не тисячі дрібних взаємосуперечних. Нехай він і нагадуватиме Кирила Кожу-м'яку, „Метислава“, що Феде-ло покаяв, чи Галайду, але тим краще передстатиме цупкий, здоровий та самотубний дух у-країнської стихії.

Характер нашого часу на-стоєс на виданганні героїсь-ких елементів; дозріваюча на-ція в поході до переможного завершення свого історично-го змагання мусять отримати монументальний твір, з якого промовлятиме до неї централь-ний національний герой но-вого зразку, втілення сучас-ної оновленої української мі-літарної духовності, здетер-мінований у своїй цілеспрямованості, записаний своїй ідеї й переконанню у її пра-вильності та переможності, кристалево-чистий у своїх за-собах, з магнетичними влас-тivistями дієсного провідни-ка й достатньою силою, щоб повести за собою народні ма-си до кінцевої мети. Чини та-кої постаті постійні, не фраг-менти, вирвані із пасивної дійсності. Її мова — лако-нічна, продумана, речева й доцільна, зразку радше суво-рих, скупих на слова плутар-хових героїв, як чистішої па-тетики, хоча б персонажу Я-новського, Шахая; її світо-гляд — не тяжіння до краси й мистецтва, впарі з інтелек-туальним розпещленням, а конектність чину, що його не-стримно диктує неволя наро-ду.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

Від сучасного українського письменника в невеликій мірі залежатиме, чи близьке май-бутнє знайде в лавах украї-нського визвольного руху ге-рою типу Юрія Переможця в хрестоносному поході про-ти сатани.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Переселенче віче...

В неділю 11 квітня 1954 року оновлений Відділ ЗУАДКоміте-ту на стейт Мішґен, влашту-вав в Дітройті віче для обгово-рення і підготовки нової пе-реселенчої акції на підставі но-вого імміграційного закону.

Віче відкрив керівник онов-леного Відділу ЗУАД-у д-р А. Вусик, навістлюючи коротко історію і значення Дітройтсько-го Допомогового Комітету, який 1946 р. злучився з Філадельфій-ським в один ЗУАДК. Плоди десятилітньої праці ЗУАДК, самі вказують на те, яке вели-ке значення у західній світі має ЗУАДК. Переходячи до справи нових акцій, д-р Вусик ко-ротко пояснив як і де їх ви-полнюють.

Покликаний на голову віча п. В. Долган, який має доручен-ня завірявати тут нові ашуран-си, вивидишу вагу переселен-чої роботи.

Д-р В. Галан, ексекютивний директор ЗУАДК, що прибув з Філадельфії на це віче в своїй вичерпуючій доповіді на тему: „Український скитальці і новий імміграційний закон“ обговорив і пояснив не тільки всі тонко-сті нового імміграційного закону, але й показав, яке величезне значення має цей закон для решти скитальців на європей-ському континенті, які в вели-кій надії очікують спасіння від американських українців. Якраз ЗУАДК має той великий при-звід і можливість перекласти знову людська тисячі скиталь-ців з Європи, але американські українці повинні включитися в ту акцію і дати спонсорів на ашуранси ЗУАДК. Лише три-ста ашурансів з Дітройту потріб-ні для ЗУАДК-ові, з того Дітройту, який так багато причинився до попереднього переселення інди-видуальних, як колективів, як Кателія Вандуріста.

В своїй яскравій мові д-р Га-лан представив прекрасні кар-тини з нестатистичної успішної праці ЗУАДК-у, світове значен-ня цієї установи для українсь-кої справи і українського наро-ду та накреслив плани праці ЗУАДК-у на майбутнє. Не тільки показавши допомогую акцію для тих, що осталися в Європі, а й розбудувати суспільну службу тут, в Америці, для ук-раїнських інвалідів, непраце-здатних та всіх хто потрапи в бідку. Та де тільки матеріаль-на допомога потрібна, бо і пра-ва допомога грає тепер вели-чезну роль і треба охоронити наших іммігрантів перед интра-ними переслідуваннями і бесці-льними акцій руйнувань їх дорібок.

На вічу схвалено таку резо-люцію:

„Ми, що зібралися на віче для обговорення переселенчої акції за законом 1953 р., врахо-вуючи велику роботу ЗУАДК-у в справі переселення українсь-ких скитальців, маючи на увазі, що переведення переселенчої акції вимагає ще великих коштів, звертаємося з закликом до всіх, у кого б'ється українське серце, вступати в член ЗУАДК, та підтримувати успішно організо-вану збіркову акцію ЗУАДК“.

Вічевики

Загальні Збори Обласної Управи ОДВУ

Дня 21 березня ц. р. відбули-ся Заг. Збори Обласної Управи стейт Мішґен, на яких були заступлені всі Відділи ОДВУ, УЗХ і організації МХН. Були це треті з чотирьох зборів від ча-су постанови Обласної Управи.

Діяльність Відділів ОДВУ і УЗХ в Дітройті до другої світо-вої війни була велика і відно-силася до всіх відділів україн-ського життя. ОДВУ і УЗХ бу-ли дуже часто ініціаторами рі-зних праць в цілі несення помо-чі для нашої „старої“ батьківщи-ни, як і для новоприбраної — Америки. Відділи ОДВУ і УЗХ ніколи не числили своїх членів на великі сотки, однак нерід-ко декілька членів. Дієсно відда-

Вічевики

Загальні Збори Обласної Управи ОДВУ

Дня 21 березня ц. р. відбули-ся Заг. Збори Обласної Управи стейт Мішґен, на яких були заступлені всі Відділи ОДВУ, УЗХ і організації МХН. Були це треті з чотирьох зборів від ча-су постанови Обласної Управи.

Діяльність Відділів ОДВУ і УЗХ в Дітройті до другої світо-вої війни була велика і відно-силася до всіх відділів україн-ського життя. ОДВУ і УЗХ бу-ли дуже часто ініціаторами рі-зних праць в цілі несення помо-чі для нашої „старої“ батьківщи-ни, як і для новоприбраної — Америки. Відділи ОДВУ і УЗХ ніколи не числили своїх членів на великі сотки, однак нерід-ко декілька членів. Дієсно відда-

Вічевики

Загальні Збори Обласної Управи ОДВУ

Дня 21 березня ц. р. відбули-ся Заг. Збори Обласної Управи стейт Мішґен, на яких були заступлені всі Відділи ОДВУ, УЗХ і організації МХН. Були це треті з чотирьох зборів від ча-су постанови Обласної Управи.

Діяльність Відділів ОДВУ і УЗХ в Дітройті до другої світо-вої війни була велика і відно-силася до всіх відділів україн-ського життя. ОДВУ і УЗХ бу-ли дуже часто ініціаторами рі-зних праць в цілі несення помо-чі для нашої „старої“ батьківщи-ни, як і для новоприбраної — Америки. Відділи ОДВУ і УЗХ ніколи не числили своїх членів на великі сотки, однак нерід-ко декілька членів. Дієсно відда-

Вічевики

Загальні Збори Обласної Управи ОДВУ

Дня 21 березня ц. р. відбули-ся Заг. Збори Обласної Управи стейт Мішґен, на яких були заступлені всі Відділи ОДВУ, УЗХ і організації МХН. Були це треті з чотирьох зборів від ча-су постанови Обласної Управи.

Діяльність Відділів ОДВУ і УЗХ в Дітройті до другої світо-вої війни була велика і відно-силася до всіх відділів україн-ського життя. ОДВУ і УЗХ бу-ли дуже часто ініціаторами рі-зних праць в цілі несення помо-чі для нашої „старої“ батьківщи-ни, як і для новоприбраної — Америки. Відділи ОДВУ і УЗХ ніколи не числили своїх членів на великі сотки, однак нерід-ко декілька членів. Дієсно відда-

Вічевики

Загальні Збори Обласної Управи ОДВУ

Дня 21 березня ц. р. відбули-ся Заг. Збори Обласної Управи стейт Мішґен, на яких були заступлені всі Відділи ОДВУ, УЗХ і організації МХН. Були це треті з чотирьох зборів від ча-су постанови Обласної Управи.

СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ В ЕСПАНІ

(Закінчення зі стор. 3)

воин на вулиці, але далеко краще при Божому Гробі, під час адоорації перед Найсвяті-шими Тайнами. Колись муж-чини в ці дні накидали на себе довгі чорні пелерини.

Від моті Страсного Четвер-га до моті Великої П'ятниці — час процесійних походів вулицями міст і сіл. В цих процесіях обов'язково беруть участь духовенство, бургомі-стри і ввійти з своїми урядов-цями та радними, братства, військо, поліція тощо.

Несуть хрести, хоругви, ко-льорові ляпиди, свічки. Вірні несуть на раменах фігури Христа, Божої Матері, а часом, звичайно у великих міс-тах, фігури цілих страстей Христових. Велі фігури освіт-лені тисячами свічок та ляп-пад. Коло кожної фігури йде почесна сторожа міської чи державної поліції, військо з кірасами, що на знак Божого перемір'я, цівки рушниць опускають вниз.

Вірні в цих страсних про-цесіях часом відмовляють спеціальні молитви, часом співа-ють псалми. Іноді в цих процесіях бере участь оркес-тра, граючи спеціальні еспа-нські похоронні марші, а час-тише такі оркестри склада-ються тільки з тамборів, що сумовито й настрівно виби-вають такт похоронного кро-ку.

Братства йдуть у походах організовано. Часто вони не-суть на своїх раменах хрес-ти такі тяжкі, що дійсно тре-ба під ними вигинатися. Йдуть босі, покриті „пенітен-сією“, волочуть на босих ногах тяжкі ланцюги. Такі форми жертв Божові й до-бровільної покути еспанськ-ий народ практикує ще й донині.

В часі великодньо-страсних процесій покutnikи збирають на себе волосінники, закри-ваючи голову високими гос-тронічастими каптурками з двома візерями на очі.

Під час процесій жінок з бальконів домів чи стоячи на вулиці, в хвилині, коли до них підходять фігури, співа-ють солю кантату в честь Христа, чи Його Матері, що називається „саста“. Саста присвячена мукам Христа чи оплакуванню страждань Си-на Матір'ю Божою. Під час співу „саста“ процесія здер-жується коло співаків, а ко-ли вона закінчить спів, оплес-кують її. Мелодії й слова „саст“ дуже старі, тяжкі до співу й їх вже мало хто вміє співати. Найбільше конзер-вують вони в Васьоні, в час-тині Каталонії і Севілії.

Севілієнська „Семана Санта“, з своїми процесіями та старими звичаями відома в цілому світі. На севілієнській святкування „Семани Санта“, вже від давніх віків при-зидить багато закордонних гос-тей. Їх навіть не могли заборо-нити комуністи під час еспа-нської визвольної війни в роках 1936-1939.

Немає сумніву, що наша душа не все сприймає з ре-лігійності еспанського наро-ду. Часом вона навіть гостро-протестує, коли побачить, що носії фігури ставлять її на вулиці, а самі йдуть у корш-му на „чато“, на чарку вина. Але такі випадки сьогодні нечасто дуже рідкі, і назагал страсножизневі процесії ви-кликають глибоке релігійне пошукання в нашій душі, бо вони такі навісні старим еспа-нським містич

ПРАЦЯ
HELP WANTED-FEMALEДОСВІДЧЕНІ ДО ШИТТЯ
близько на машині.

Секція праці.

SUSSEX BLOUSE CO.
Lincoln Blvd. Middlesex, N. J.
Elliott 6-9668ДО ПРИШИВАННЯ
КОМБІВІДІ І КИШЕНЬ

Досвідчені.

CHILDREN'S PAJAMAS
PINHAS BROS.

814 St. Ann's Ave., Bronx, N. Y.

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ RN'S
або практикуючі з ланцюгом.Мала приватна лікарня, 8 год.
денна служба. Мешкання на місці
або в. Добра платія. Пишіть
P. O. Box 558, Morristown, N. J.
або клячте:

WHippany 8-0311

SUMMER RENTALS

WEST MILFORD, N. J.
Околиця Pine Cliff Lake

ВІПЛАВ НА ЛІТО:

2 бунгало, всі модерні удоскона-
лення, плавання, дозвілля,
доляри на приват. озері. Чудові,
спокійне оточення. Дітям
раді. Подорожні квитки:EVEgeton 5-2929
в суботу і неділю:
West Milford 4-9697

РІЗНЕ

Машинки до писання

УКРАЇНСЬКІ І АНГЛІЙСЬКІ

з надійною азбукою

(Українська і Американська)

НАЙКРАЩИХ МАРОК

HANUSEY MUSIC CO.

244 W. Girard Avenue

Philadelphia 23, Pa.

СОШТРА

Піомуючу ГРИЩИНУ — літ
60, власник посольства в Теребов-
лі, якого в 1939 р. вигнали до
Росії. 1942 р. евакуйований до Те-
герану (Персія) звідси емігру-
вав до USA і живе в околиці Нью
Йорку. Він сам, а не відомі про-
шу його прохати писати на адре-
су:

S. SLONECKI

28 Warwick Avenue

Slough, Buck's — England

ПРЕГНІ ОГЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА

матраців і "студіо кочів"

Виготовляємо покривала на
меблі.

M. KOCHMAN

67 Wagner Pl., Irvington, N. J.

Call ES 2-5197

FOR RENT

ДО ВІПЛАВУ НА

ЛІКАРСЬКУ КАНЦІЯРІЮ

64 E. 7th Street, 4 великі модерні
кімнати, надаються на биз-
несові біора або професійналі

M. ROBBINS

111 Second Ave., New York City

AL 4-9806

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ

Заходять або пишуть по українській і другій
платівки. Вислаємо платівки по цілому
світі. Пишіть сюди на українській ка-
талог платівок.

FOREIGN RECORD EXCHANGE

2219 West Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

ПРИБУВ ТРАНСПОРТ КОРОТКОХВИЛЕВИХ

A. M. F. M. РАДІО-АПАРАТІВ НАПОВНИХ

МОДЕЛІВ НА РІК 1954/55

ЦЕЙ АПАРАТ БУДЕ НАЙКРАЩИМ

ДАРУНКОМ НА СВЯТА!

SABA-VILLINGEN W 4, \$144.00

САБА — Вільянген — це "супер-радіоапарат" з 9 плюс 6
ободами і регулюючи клавішами у прегарний скриньці з
дорогоцінних дерев, з форпіром і блискучою політурою.
Особливо треба підкреслити вибір на ультра-коротких хви-
лях і додатковим ступенем високої частоти і радіодетек-
тором, що відповідає найсучаснішій станції радіотехніки.
Далі — є там будівельна антена. Очевидно, є там місце на
світлову антену для ультра-коротких хвиль, як також узме-
нення 8-частинна клавіатура уможливила надійне охоп-
лення цілого спектру. І ще що може цікавити Вас: дуже
прецизійні і легкі навішування скали; місце для включен-
ня патефону і додаткового гучномовця, "м'ягке око", від-
окремлене модулювання і регулювання високих і низьких
тонів, 20 см концентричний магнетичний гучномовець.
Далі: лампи: Змінний струм, 8 ламп з 12 функціями. Застг
хвиля: ультра-короткі, короткі, середні і довгі. 6 частинна
клавіатура. Вирівнювання звуку хвиля. Регуляція звуку
відповідно до слуху, 50 ватт. Чудово виглядає скринька
з дорогоцінних дерев ширини 350 мм, висоти 349 мм
і глибини 263 мм.

Universal Watch & Radio Co.

201 EAST 14th STREET, NEW YORK CITY, N. Y.

Tel.: GR. 3-2420

Властитель: Н. ПІКЕНС

3 Teatru

Ще про „Чай у Пана Прем'єра“

Комедія на три дії Богдана

Нижанківського і Зенона

Тарнавського.

Український Театр у Філа-

делфії 28 березня ц. р. запро-
сив всіх тих, хто любить театр,
на „Чай у Пана Прем'єра“.Так називається сценічне ви-
двоєння Б. Нижанківського і З.
Тарнавського, яке вони охрести-
ли комедією. Це, поправда, не
чистої води сучасна комедія,
скажімо, на зразок знаменитих
французьких комедій таких ав-
торів, як Дюма, Трістан, Бер-
нард чи інших, у „Чай“ це —
здебільше сатира, а й додає би:
супер-політична сатира.„Чай“ приготували на спільну
двох авторів. В цьому немає ні-
чого дивного, бо не одна знаме-
ніта комедія вийшла з-під пера
двох — маю на думці хоч би
відомі українські публіци
Арнольд і Баха „Мужчина з
мисливців“.Богдан Нижанківський — не
„гомо юову“ в цьому відношенні,
а Зенона Тарнавського, як
драматурга, ми вже пізнали в
часі найкращого розквіту „За-
гради“, яка саме тоді стала
його пісню „Тарас Шевченко“.З цієї точки погляду можуть бу-
ти певні рефлексії щодо спільки
Нижанківського-Тарнавського, бо
вони успішним особистим і
творчим дією ішли. А проте, ко-
же це й добре для твору.„Чай у Пана Прем'єра“ напи-
саний наскрізь модерно. В цьому
посиділи два важливі театр-
альні елементи — реальне з у-
явним („Я приніс вам малень-
кий подарунок. Він у напелечку“.
Я навіть не знаю, що режі-
сатор туди поклав“).Діалог повний дотепу („Лю-
бов, як содова вода. Спочатку
немає нічого, а потім пускає
бульбін“), хоч під оглядом тех-
нічним не завжди рівний, чого
не можна надолужити навіть
темпом гри, хіба що цю справу
прятують би режисерський олі-
вець, щоб рівномірно розложити
експресивні слова і динаміку
діалогів.В Нижанківському і З. Тарна-
вському, хоч психологи до певної
міри і театрознавці, підходять
до театру із заложення, як ав-
тор „Несподіванки“, що її свого
часу ставив сл. п. Е. Блаваць-
кий — що „магнетична сила і
популярність театру полягає,
правдоподобно, не в факті, що
оглядаючи сценічні твори не є
смішним, як метом оха на
самого себе“. А проте вони ма-
ють маленькі недоліки, що до
самої композиційної логіки.Нібито механічна атмосфе-
ра комедії „не виходить“ і не
„вийшла б“, навіть якби кожний
виступав у механічній „ком-
бродер“. Наречений Люба, Прис-
кож який був галантійний, все ж
такий був нашим кавалером, а не
механічним „кавалером“, чи А-
полінарій, що з своїм „пробка
навалляла“ не міг нагадувати я-
когось Дон-Аполінаро. Донціль-
ний було б перенести дію на
власний терен, тобто туди, де
вона діємо мас місце, і тоді
можна було б це використати
сатири на засміченість мови на-
віть тих людей, „що репрезен-
тують“.Прем'єрський уряд на
самому початку, за пародію
свого слуги Носіна, подає прі-
звища авторів, може й не дуже то

Вистава, яка припала всім до вподоби

Виступ Нью-Йоркської Театраль-
ної Групи з Носіном Грішкою
у Філадельфії.Філадельфійська театральна
публіка майже з тугою ждала
на запроваджені виставу „Поши-
рись у дурні в Америці“ Теат-
ральної Групи з Нью-Йорку. Го-
ловою причиною — це довір'я до
нашого найзнаменитішого актора
і режисера на еміграції, Носіна
Гришки, і пам'ять про його не-
перерешений останній виступ у
Філадельфії із виставою „Мини
Мазайла“ гениального письмен-
ника і мученика за українську
правду, Миколи Куліша.Ця наша театральна публіка
знає добре артиста і нагу мис-
тецтва, і тому так високо ці-
нить і з такою відданістю ста-
виться до праці його невідомого
і режисера на еміграції, Носіна
Гришки, і пам'ять про його не-
перерешений останній виступ у
Філадельфії із виставою „Мини
Мазайла“ гениального письмен-
ника і мученика за українську
правду, Миколи Куліша.Драконку був Микола Геру-
с. Це безперечно найкращий зус-
туп Театральної Студії. Він
тримався на висоті поруч сво-
го маістра та й в дуетах був
добрим партнером. Такого-спі-
вацький дует в другій дії — це
велике авторське досягнення
Геруса, а у виставі це безза-
перечно найкраща сцена.З давніх студійців у гресі Лі-
ді Крушельницька, якої безпо-
середній на сцені переходить у
рутинну та й Володимир Змії,
якому приділено не надто
повидну роль. З інших кра-
шій артистів актор. Пані
Крушельницька була безпереч-
но найкращою голосом між
виконавцями.Василик був надто опанова-
ний і сие „впав“ добре у темп.
Знову ж Осичук був живий і
рухливий; в його гротесковому
танку кілька оригінальних і до-
бре опанованих характеристич-
них рухів.Дуже присмокнуто повною на
сцені з Люба Янушук. Шуган
опановує дисципліну, ба навіть па-
нує над своїм молодим життям
темпераментом на сцені. З нього
напевно вийдесть нашим мис-
тиком виховати доброго аманта.Лисийко декоративний доповню-
є гротеску. Музичний су-
провод був у руках панів Пе-
рецького, Гриня, Циска, Гу-
менюго і товаришів.Філадельфійська громадська за-
хоплення. Один із наших театролю-
бів, лікар із давньої еміграції
такий відкрито сказав, що це
найкраща вистава, яку він ба-
чав у ЗДА. А він відвідує кож-
ну імпрезу.Зроумило річ, що це теж оз-
нака смаку публіки. Наша публі-
ка хоче легкої непроблемати-
чної вистави, але під одним за-
стереженням, що це буде висо-
ко-мистецька вистава. І тому
вистава „Поширись у дурні в
Америці“ здобула у нашої публі-
ки повне признание та й ще
раз підтвердила, що для добра
нашого театрального мистецтва
та й для загального громад-
ського добра, хоча б, щоб про-
від нашого театрального й ім-присний успіх і навіть пере-
конує.Вистава йде за старим зраз-
ком у гротесковій зарисовці. Ре-
жисер Олімпія Добровольська
відомо і своєї солідності в по-
станові, і тому кожні її виста-
ва повні виконання.Та не зважаючи на всі валори
комедії, її великий успіх у
Філадельфії треба приписати
перш за все нашою незрівня-
нню Носіну Грішці. Це
просто розум дивитися на цю
роль актора і подивитися все ба-
гатство його мистецького мис-
лення. У ролі заміриканізованого
містера Куки Грішка „живе“.Він не лише грає, він живе цим
новим персонажем з нового на-
шого побуту, та й він не лише
створює знаменитий зовнішній
образ, але теж дає повну психо-
логічну зарисовку хитрунця.Його кожний рух, кожне слово
— це дієслово майстра, дотеп у
його подачі — це сполука з
широкого і глибокого сміху. Публі-
ка була захоплена цим нашим
великим актором і вона дає
цілому випис підчас вистави.Драконку був Микола Геру-
с. Це безперечно найкращий зус-
туп Театральної Студії. Він
тримався на висоті поруч сво-
го маістра та й в дуетах був
добрим партнером. Такого-спі-
вацький дует в другій дії — це
велике авторське досягнення
Геруса, а у виставі це безза-
перечно найкраща сцена.З давніх студійців у гресі Лі-
ді Крушельницька, якої безпо-
середній на сцені переходить у
рутинну та й Володимир Змії,
якому приділено не надто
повидну роль. З інших кра-
шій артистів актор. Пані
Крушельницька була безпереч-
но найкращою голосом між
виконавцями.Василик був надто опанова-
ний і сие „впав“ добре у темп.
Знову ж Осичук був живий і
рухливий; в його гротесковому
танку кілька оригінальних і до-
бре опанованих характеристич-
них рухів.Дуже присмокнуто повною на
сцені з Люба Янушук. Шуган
опановує дисципліну, ба навіть па-
нує над своїм молодим життям
темпераментом на сцені. З нього
напевно вийдесть нашим мис-
тиком виховати доброго аманта.Лисийко декоративний доповню-
є гротеску. Музичний су-
провод був у руках панів Пе-
рецького, Гриня, Циска, Гу-
менюго і товаришів.Філадельфійська громадська за-
хоплення. Один із наших театролю-
бів, лікар із давньої еміграції
такий відкрито сказав, що це
найкраща вистава, яку він ба-
чав у ЗДА. А він відвідує кож-
ну імпрезу.Зроумило річ, що це теж оз-
нака смаку публіки. Наша публі-
ка хоче легкої непроблемати-
чної вистави, але під одним за-
стереженням, що це буде висо-
ко-мистецька вистава. І тому
вистава „Поширись у дурні в
Америці“ здобула у нашої публі-
ки повне признание та й ще
раз підтвердила, що для добра
нашого театрального мистецтва
та й для загального громад-
ського добра, хоча б, щоб про-
від нашого театрального й ім-присний успіх і навіть пере-
конує.Вистава йде за старим зраз-
ком у гротесковій зарисовці. Ре-
жисер Олімпія Добровольська
відомо і своєї солідності в по-
станові, і тому кожні її виста-
ва повні виконання.Та не зважаючи на всі валори
комедії, її великий успіх у
Філадельфії треба приписати
перш за все нашою незрівня-
нню Носіну Грішці. Це
просто розум дивитися на цю
роль актора і подивитися все ба-
гатство його мистецького мис-
лення. У ролі заміриканізованого
містера Куки Грішка „живе“.Він не лише грає, він живе цим
новим персонажем з нового на-
шого побуту, та й він не лише
створює знаменитий зовнішній
образ, але теж дає повну психо-
логічну зарисовку хитрунця.Його кожний рух, кожне слово
— це дієслово майстра, дотеп у
його подачі — це сполука з
широкого і глибокого сміху. Публі-
ка була захоплена цим нашим
великим актором і вона дає
цілому випис підчас вистави.Драконку був Микола Геру-
с. Це безперечно найкращий зус-
туп Театральної Студії. Він
тримався на висоті поруч сво-
го маістра та й в дуетах був
добрим партнером. Такого-спі-
вацький дует в другій дії — це
велике авторське досягнення
Геруса, а у виставі це безза-
перечно найкраща сцена.З давніх студійців у гресі Лі-
ді Крушельницька, якої безпо-
середній на сцені переходить у
рутинну та й Володимир Змії,
якому приділено не надто
повидну роль. З інших кра-
шій артистів актор. Пані
Крушельницька була безпереч-
но найкращою голосом між
виконавцями.Василик був надто опанова-
ний і сие „впав“ добре у темп.
Знову ж Осичук був живий і
рухливий; в його гротесковому
танку кілька оригінальних і до-
бре опанованих характеристич-
них рухів.Дуже присмокнуто повною на
сцені з Люба Янушук. Шуган
опановує дисципліну, ба навіть па-
нує над своїм молодим життям
темпераментом на сцені. З нього
напевно вийдесть нашим мис-
тиком виховати доброго аманта.Лисийко декоративний доповню-
є гротеску. Музичний су-
провод був у руках панів Пе-
рецького, Гриня, Циска, Гу-
менюго і товаришів.Філадельфійська громадська за-
хоплення. Один із наших театролю-
бів, лікар із давньої еміграції
такий відкрито сказав, що це
найкраща вистава, яку він ба-
чав у ЗДА. А він відвідує кож-
ну імпрезу.Зроумило річ, що це теж оз-
нака смаку публіки. Наша публі-
ка хоче легкої непроблемати-
чної вистави, але під одним за-
стереженням, що це буде висо-
ко-мистецька вистава. І тому
вистава „Поширись у дурні в
Америці“ здобула у нашої публі-
ки повне признание та й ще
раз підтвердила, що для добра
нашого театрального мистецтва
та й для загального громад-
ського добра, хоча б, щоб про-
від нашого театрального й ім-присний успіх і навіть пере-
конує.Вистава йде за старим зраз-
ком у гротесковій зарисовці. Ре-
жисер Олімпія Добровольська
відомо і своєї солідності в по-
станові, і тому кожні її виста-
ва повні виконання.Та не зважаючи на всі валори
комедії, її великий успіх у
Філадельфії треба приписати
перш за все нашою незрівня-
нню Носіну Грішці. Це
просто розум дивитися на цю
роль актора і подивитися все ба-
гатство його мистецького мис-
лення. У ролі заміриканізованого
містера Куки Грішка „живе“.Він не лише грає, він живе цим
новим персонажем з нового на-
шого побуту, та й він не лише
створює знаменитий зовнішній
образ, але теж дає повну психо-
логічну зарисовку хитрунця.Його кожний рух, кожне слово
— це дієслово майстра, дотеп у
його подачі — це сполука з
широкого і глибокого сміху. Публі-
ка була захоплена цим нашим
великим актором і вона дає
цілому випис підчас вистави.Драконку був Микола Геру-
с. Це безперечно найкращий зус-
туп Театральної Студії. Він
тримався на висоті поруч сво-
го маістра та й в дуетах був
добрим партнером. Такого-спі-
вацький дует в другій дії — це
велике авторське досягнення
Геруса, а у виставі це безза-
перечно найкраща сцена.З давніх студійців у гресі Лі-
ді Крушельницька, якої безпо-
середній на сцені переходить у
рутинну та й Володимир Змії,
якому приділено не надто
повидну роль. З інших кра-
шій артистів актор. Пані
Крушельницька була безпереч-
но найкращою голосом між
виконавцями.Василик був надто опанова-
ний і сие „впав“ добре у темп.
Знову ж Осичук був живий і
рухливий; в його гротесковому
танку кілька оригінальних і до-
бре опанованих характеристич-
них рухів.Дуже присмокнуто повною на
сцені з Люба Янушук. Шуган
опановує дисципліну, ба навіть па-
нує над своїм молодим життям
темпераментом на сцені. З нього
напевно вийдесть нашим мис-
тиком виховати доброго аманта.Лисийко декоративний доповню-
є гротеску. Музичний су-
провод був у руках панів Пе-
рецького, Гриня, Циска, Гу-
менюго і товаришів.Філадельфійська громадська за-
хоплення. Один із наших театролю-
бів, лікар із давньої еміграції
такий відкрито сказав, що це
найкраща вистава, яку він ба-
чав у ЗДА. А він відвідує кож-
ну імпрезу.Зроумило річ, що це теж оз-
нака смаку публіки. Наша публі-
ка хоче легкої непроблемати-
чної вистави, але під одним за-
стереженням, що це буде висо-
ко-мистецька вистава. І тому
вистава „Поширись у дурні в
Америці“ здобула у нашої публі-
ки повне признание та й ще
раз підтвердила, що для добра
нашого театрального мистецтва
та й для загального громад-
ського добра, хоча б, щоб про-
від нашого театрального й ім-присний успіх і навіть пере-
конує.Вистава йде за старим зраз-
ком у гротесковій зарисовці. Ре-
жисер Олімпія Добровольська
відомо і своєї солідності в по-
станові, і тому кожні її виста-
ва повні виконання.Та не зважаючи на всі валори
комедії, її великий успіх у
Філадельфії треба приписати
перш за все нашою незрівня-
нню Носіну Грішці. Це
просто розум дивитися на цю
роль актора і подивитися все ба-
гатство його мистецького мис-
лення. У ролі заміриканізованого
містера Куки Грішка „живе“.Він не лише грає, він живе цим
новим персонажем з нового на-
шого побуту, та й він не лише
створює знаменитий зовнішній
образ, але теж дає повну психо-
логічну зарисовку хитрунця.Його кожний рух, кожне слово
— це дієслово майстра, дотеп у
його подачі — це сполука з
широкого і глибокого сміху. Публі-
ка була захоплена цим нашим
великим актором і вона дає
цілому випис підчас вистави.Драконку був Микола Геру-
с. Це безперечно найкращий зус-
туп Театральної Студії. Він
тримався на висоті поруч сво-
го маістра та й в дуетах був
добрим партнером. Такого-спі-
вацький дует в другій дії — це
велике авторське досягнення
Геруса, а у виставі це безза-
перечно найкраща сцена.З давніх студійців у гресі Лі-
ді Крушельницька, якої безпо-
середній на сцені переходить у
рутинну та й Володимир Змії,
якому приділено не надто
повидну роль. З інших кра-
шій артистів актор. Пані
Крушельницька була безпереч-
но найкращою голосом між
виконавцями.Василик був надто опанова-
ний і сие „впав“ добре у темп.
Знову ж Осичук був живий і
рухливий; в його гротесковому
танку кілька оригінальних і до-
бре опанованих характеристич-
них рухів.Дуже присмокнуто повною на
сцені з Люба Янушук. Шуган
опановує дисципліну, ба навіть па-
нує над своїм молодим життям
темпераментом на сцені. З нього
напевно вийдесть нашим мис-
тиком виховати доброго аманта.Лисийко декоративний доповню-
є гротеску. Музичний су-
провод був у руках панів Пе-
рецького, Гриня, Циска, Гу-
менюго і товаришів.Філадельфійська громадська за-
хоплення. Один із наших театролю-
бів, лікар із давньої еміграції
такий відкрито сказав, що це
найкраща вистава, яку він ба-
чав у ЗДА. А він відвідує кож-
ну імпрезу.

Зроумило річ, що це теж оз